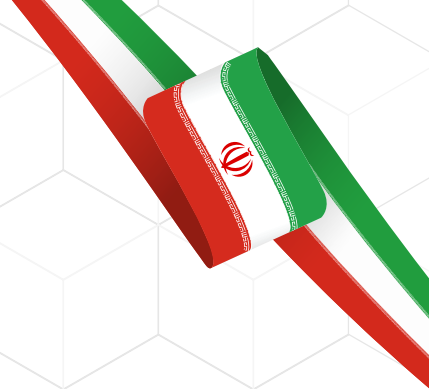

مؤسسه مطالعات پژوهش های بازرگانی

شناسایی طرح های اولویت دار صنعتی، معدنی و تجاری

مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین

استان خراسان شمالی

آبان ماه ۱۴۰۱

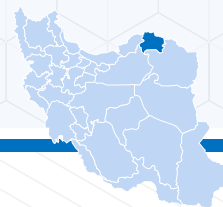

مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

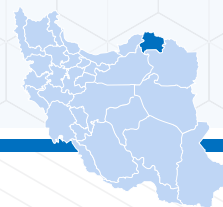
فهرست مطالب

۷	معرفی استان خراسان شمالی
۱۰	نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری استان منطبق بر ملاحظات آمایش سرزمین
۱۲	۱-۱. شهرستان بجنورد
۱۲	۱-۱-۱. ساختار موجود
۱۳	۱-۱-۱-۱. ساختار فعالیت های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان
۱۴	۱-۱-۱-۲. عمده محصولات شهرستان بجنورد
۱۵	۱-۱-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان بجنورد
۱۵	۱-۱-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش های صنعت، معدن و تجارت شهرستان
۱۵	۱-۱-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان بجنورد
۱۶	۱-۱-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴
۱۷	۱-۱-۲-۳. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد
۲۴	۱-۲. شهرستان اسفراین
۲۴	۱-۲-۱. ساختار موجود
۲۵	۱-۲-۱-۱. ساختار فعالیت های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان
۲۶	۱-۲-۱-۲. عمده محصولات شهرستان اسفراین
۲۶	۱-۲-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان اسفراین
۲۷	۱-۲-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش های صنعت، معدن و تجارت شهرستان
۲۷	۱-۲-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان اسفراین
۲۸	۱-۲-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴
۲۸	۱-۲-۲-۳. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان اسفراین
۳۰	۱-۳. شهرستان جاجرمد

۳۰	۱-۳-۱. ساختار موجود
۳۰	۱-۳-۱-۱. ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان
۳۱	۱-۳-۱-۲. عمده محصولات شهرستان جاجرم
۳۱	۱-۳-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان جاجرم
۳۲	۱-۳-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت شهرستان
۳۲	۱-۳-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان جاجرم
۳۳	۱-۳-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴
۳۳	۱-۳-۲-۳. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان جاجرم
۳۴	۱-۴. شهرستان رازوجرگلان
۳۴	۱-۴-۱. ساختار موجود
۳۴	۱-۴-۱-۱. ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان
۳۶	۱-۴-۱-۲. عمده محصولات شهرستان رازوجرگلان
۳۶	۱-۴-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان رازوجرگلان
۳۶	۱-۴-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت شهرستان
۳۷	۱-۴-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان رازوجرگلان
۳۷	۱-۴-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴
۳۷	۱-۴-۲-۳. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان رازوجرگلان
۳۸	۵-۱. شهرستان شیروان
۳۸	۱-۵-۱. ساختار موجود
۳۸	۱-۵-۱-۱. ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان شیروان
۴۰	۱-۵-۱-۲. عمده محصولات شهرستان شیروان
۴۰	۱-۵-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان شیروان
۴۱	۱-۵-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت شهرستان
۴۱	۱-۵-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان شیروان
۴۱	۱-۵-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴
۴۲	۱-۵-۲-۳. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان شیروان
۴۳	۱-۶. شهرستان فاروج

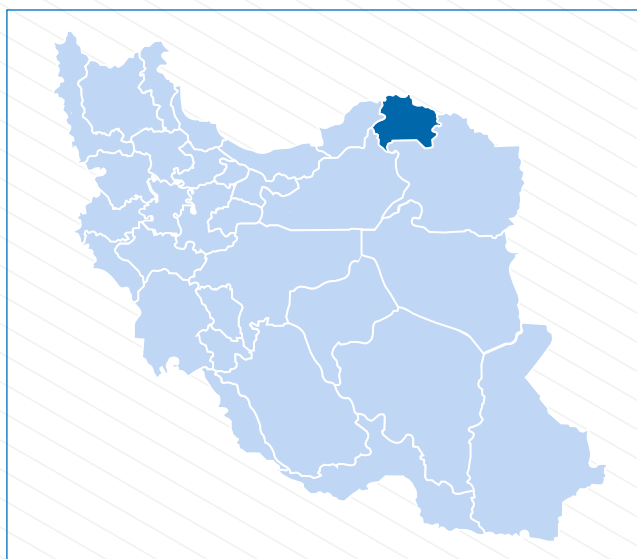
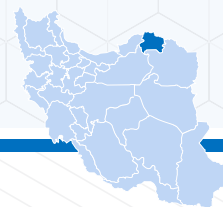
۴۳	۱-۶-۱. ساختار موجود
۴۳	۱-۶-۱-۱. ساختار فعالیت های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان
۴۴	۱-۶-۱-۲. عمده محصولات شهرستان فاروج
۴۵	۱-۶-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان فاروج
۴۵	۱-۶-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش های صنعت، معدن و تجارت شهرستان
۴۵	۱-۶-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان فاروج
۴۶	۱-۶-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴
۴۶	۱-۶-۲-۳. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان فاروج
۴۷	۱-۷. شهرستان گرمه
۴۷	۱-۷-۱. ساختار موجود
۴۷	۱-۷-۱-۱. ساختار فعالیت های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان
۴۸	۱-۷-۱-۲. عمده محصولات شهرستان بجنورد
۴۹	۱-۷-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان گرمه
۴۹	۱-۷-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش های صنعت، معدن و تجارت شهرستان
۴۹	۱-۷-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان گرمه
۵۰	۱-۷-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴
۵۰	۱-۷-۲-۳. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد
۵۱	۱-۸. شهرستان مانه و سملقان
۵۱	۱-۸-۱. ساختار موجود
۵۱	۱-۸-۱-۱. ساختار فعالیت های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان
۵۳	۱-۸-۱-۲. عمده محصولات شهرستان مانه و سملقان
۵۳	۱-۸-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان مانه و سملقان
۵۴	۱-۸-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش های صنعت، معدن و تجارت شهرستان
۵۴	۱-۸-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان مانه و سملقان
۵۴	۱-۸-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴
۵۵	۱-۸-۲-۳. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان مانه و سملقان
۵۶	جمع بندی استان خراسان شمالی

معرفی استان خراسان شمالی

مشخصات عمومی: استان خراسان شمالی با ۲۸۴۳۴ کیلومتر مربع مساحت، ۱,۷۳ درصد مساحت کشور و با برخورداری از ۸۶۳,۰۹۲ نفر ۱,۰۸ درصد از جمعیت کشور را به خود اختصاص داده است. استان خراسان شمالی از شمال و شمال شرقی با کشور ترکمنستان، از شرق و جنوب با استان خراسان رضوی، از جنوب غرب با استان سمنان و از غرب با استان گلستان دارای مرز مشترک است. همچنین این استان با ۲۷۸ کیلومتر مرز خشکی، حدود ۵ درصد مرزهای خشکی و حدود ۳ درصد از مجموع مرزهای آبی و خاکی کشور را شامل می شود. همچنین براساس آخرین اطلاعات مرکز آمار ایران در پایان سال ۱۳۹۹، دارای ۸ شهرستان، ۱۹ بخش، ۴۵ دهستان، ۲۴ شهر، ۸۲۹ آبادی دارای سکنه و ۴۶۹ آبادی خالی از سکنه میباشد. شهرستان مانه و سملقان با وسعت ۵۹۷۸ کیلومتر مربع وسیع ترین و شهرستان فاروج با ۱۶۱۵ کیلومتر مربع کوچکترین شهرستان استان به شمار می روند.

جدول ۱-۱. مشخصات استان خراسان شمالی

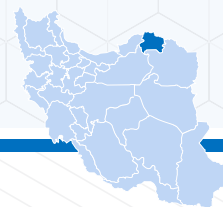
۲۸۴۳۴	مساحت استان (کیلومترمربع)
۱,۷۳	مساحت استان نسبت به کل کشور (درصد)
۸۶۳۰۹۲	جمعیت استان (نفر)
۱,۰۸	جمعیت استان نسبت به کل کشور (درصد)
از شمال و شمال شرقی: کشور ترکمنستان	موقعیت مکانی
از شرق و جنوب: خراسان رضوی	
از جنوب غرب: سمنان	
از غرب: گلستان	
۸۴۰	فاصله تا تهران (کیلومتر)
ترکی، فارسی، تاتی، بلوچی، کردی کرمانجی، ترکمنی و فارسی دری	گوشه محلی
شهر: ۲۲	تقسیمات استانی
شهرستان: ۸	
بخش: ۱۹	
روستا: ۶۹۱	
دهستان: ۴۵	
۱	فرودگاه
۳	سیلو
۸	سد
۳	سردخانه
۱	انبار فعال
۱۶ (۸۸۳ هکتار)	شهرک‌ها و نواحی صنعتی در حال بهره‌برداری
۱	تعداد مناطق ویژه اقتصادی

شاخص‌های کلان اقتصادی: استان خراسان شمالی در خلق ارزش افزوده صنعتی، معدنی و تجاری کشور سهمی معادل ۰,۵ درصد را به خود اختصاص داده است. همچنین سهم این استان در صادرات کشور در سال ۱۳۹۹ حدود ۰,۱۲ درصد بوده است (صادرات حدود ۴۵ میلیون دلار). این استان با دارا بودن سهم ۱,۰۸ درصدی از جمعیت کشور ۰,۸۹ درصد از اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت را در اختیار دارد.

جدول ۱-۲ شاخص‌های کلان اقتصادی

مقدار	شاخص‌های کلان
۴۴۶۲,۳	ارزش افزوده صنعت استان سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)
۹۱۸۸۲۷,۰۸	ارزش افزوده صنعت کشور سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)
۳۲۳,۱	ارزش افزوده معدن استان سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)
۱۰۶۲۴۱۲,۸	ارزش افزوده معدن کشور سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)
۰,۴۸	سهم استان از ارزش افزوده صنعت کشور سال ۱۳۹۹ (درصد)
۰,۰۳	سهم استان از ارزش افزوده معدن کشور سال ۱۳۹۹ (درصد)
۴۵	صادرات استان سال ۱۳۹۹ (میلیون دلار)
۳۴۷۹۵	صادرات کشور سال ۱۳۹۹ (میلیون دلار)
۰,۱۲	سهم استان از صادرات کشور سال ۱۳۹۹ (درصد)
۰,۸۹	سهم از اشتغال صنعت، معدن و تجارت (سال ۱۳۹۹)
۰,۴	سهم از ارزش افزوده صنعت، معدن و تجارت (سال ۱۳۹۹)

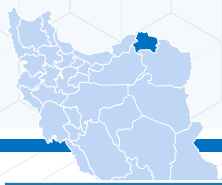
ماخذ: گزارش عملکرد سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی، سال ۱۳۹۹
مرکز آمار ایران
آمار صادرات سازمان توسعه تجارت

نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری استان منطبق بر ملاحظات آمایش سرزمین

جدول ۱-۳. اولویت‌های توسعه استان در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت

آیسیک (دو رقمی)	حوزه	عنوان فعالیت	شهرستان‌ها یا نقاط مستعد توسعه
۲۷	صنایع	صنایع فلزات اساسی (صنایع متوسط و کوچک) و محصولات فلزی	اسفراین، جاجرم، بجنورد و گرمه
۲۷		صنایع فلزات اساسی (فولاد)	اسفراین
۲۷		صنایع فلزات اساسی (آلومینا)	جاجرم
۲۳-۲۴		صنایع محصولات شیمیایی و پتروشیمی	جاجرم
۲۴		صنایع محصولات شیمیایی (صنایع تبدیلی وابسته به مواد شیمیایی)	بجنورد و شیروان
۱۵		صنایع غذایی (صنایع تبدیلی وابسته به دام داری و کشاورزی)	بجنورد، شیروان، در ناحیه‌های صنعتی زیارت، پیش قلعه و غلامان، رازو جرگلان، مانه و سملقان
۱۵		صنایع غذایی (صنایع تبدیلی وابسته به خشکبار و صنایع تبدیلی و بسته بندی محصولات کشاورزی و دامپروری)	فاروج
۲۷		صنایع کانی‌های فلزی (صنایع تبدیلی و تکمیلی ساخت آهن و فولاد اساسی)	اسفراین، بجنورد
۲۷		صنایع کانی‌های فلزی (صنایع تبدیلی مرتبط با بوکسیت)	جاجرم و گرمه
۲۶		صنایع کانی‌های غیرفلزی	اسفراین، بجنورد، رازو جرگلان، فاروج، مانه و سملقان، گرمه، جاجرم و شیروان
۲۹		ساخت ماشین آلات و تجهیزات (ذوب فلزات)	بجنورد، اسفراین
۲۸		محصولات فلزی فابریکی (صنایع مرتبط با بوکسیت)	اسفراین، بجنورد، شیروان، فاروج
۲۵		محصولات ازلاستیک و پلاستیک	اسفراین، بجنورد و مانه و سملقان
۱۴	معدن	بهره برداری معدنی (باریت)	رازو جرگلان، گرمه و جاجرم
۱۴		بهره برداری معدنی (سیلیکات)	رازو جرگلان، گرمه و جاجرم
۱۴		بهره برداری معدنی (بوکسیت)	رازو جرگلان، گرمه و جاجرم
۷۴	بازرگانی و خدمات	مناطق ویژه اقتصادی	بجنورد
۷۴		بازارچه‌های مرزی	در همسایگی ترکمنستان
۶۰-۶۱-۶۲		خدمات تخصصی حمل و نقل (توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل جاده‌ای)	جاجرم، گرمه، بجنورد، شیروان، رازو جرگلان، اسفراین

شهرستان‌ها یا نقاط مستعد توسعه	عنوان فعالیت	حوزه	آیسک (دو رقمی)
بجنورد، شیروان، اسفراین	خدمات تخصصی حمل و نقل (توسعه زیر ساخت های حمل و نقل ریلی)	بازرگانی و خدمات	۶۰-۶۱-۶۲
بجنورد	خدمات تخصصی حمل و نقل (هوایی)	بازرگانی و خدمات	۶۰-۶۱-۶۲
بجنورد، شیروان	خدمات تخصصی حمل و نقل (ایجاد و توسعه زیر ساخت های پشتیبان حمل و نقل (راهوندی))	بازرگانی و خدمات	۶۰-۶۱-۶۲
فاروج	خدمات انبارداری	بازرگانی و خدمات	۶۳
بجنورد، شیروان، اسفراین، جاجرم، گرمه، راز و فاروج	خدمات پشتیبان تجارت و بازرگانی (خدمات مخابراتی، خدمات مالی، بیمه)	بازرگانی و خدمات	۶۴-۶۵-۶۶

ماخذ: سازمان برنامه و بودجه، (۱۳۹۹). سند آمایش استان خراسان شمالی

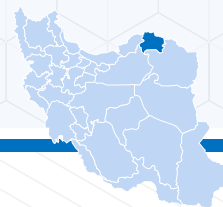
وضعیت طرح‌های در دست اجرای صنعتی و معدنی: بررسی‌ها نشان می‌دهد که تا نیمه نخست سال ۱۴۰۰ وضعیت طرح‌های صنعتی و معدنی و درصد پیشرفت آن‌ها در این استان به شرح زیر بوده است.

جدول ۴-۱. وضعیت طرح‌های در دست اجرای صنعتی و معدنی استان خراسان شمالی

پیشرفت فیزیکی (درصد)	تعداد طرح‌ها	اشتغال (نفر)	حجم سرمایه‌گذاری (میلیارد ریال)
۰ تا ۲۰	۱۸۹۵	۲۷۷۴۹	۱۱۹۳۷۸,۶
۲۰,۱ تا ۴۰	۴۸	۲۸۸۶	۳۶۶۳۵,۷
۴۰,۱ تا ۶۰	۳۲	۸۴۰	۱۱۹۶,۲
۶۰,۱ تا ۸۰	۸۸	۴۱۹۰	۹۰۱۸
۸۰,۱ تا ۱۰۰	۸۰	۴۰۱۱	۳۴۵۳
جمع کل	۲۱۴۳	۳۹۶۷۶	۱۶۹۶۸۱,۵

ماخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

تعداد طرح‌های در دست اجرای صنعتی و معدنی به تفکیک شهرستان‌ها: وضعیت تعداد طرح‌های در دست اجرای صنعتی و معدنی در شهرستان‌ها در جدول (۵-۱) ارایه شده است.

جدول ۱-۵. وضعیت طرح‌های در دست اجرای صنعتی و معدنی در شهرستان‌های استان خراسان شمالی

نام شهرستان	۲۰-۰	۴۰-۲۰٫۱	۶۰-۴۰٫۱	۸۰-۶۰٫۱	۱۰۰-۸۰٫۱	مجموع (تعداد)	سهم (درصد)
بجنورد	۱۰۴۴	۲۱	۱۶	۵۴	۴۷	۱۱۸۲	۵۵٫۲
اسفراین	۱۵۲	۱	۲	۱۰	۲	۱۶۷	۷٫۸
جاجرم	۴۹	۱	۲	۱	۹	۶۲	۲٫۹
راز و جرگلان	۷۱	۳	-	۴	۸	۸۶	۴
شیروان	۱۸۸	۷	۳	۱۱	۸	۲۱۷	۱۰٫۱
فاروج	۵۶	۱۳	۲	۱	۳	۷۵	۳٫۵
گرمه	۸۵	-	-	-	-	۸۵	۴
مانه و سملقان	۲۴۷	۲	۷	۷	۳	۲۶۶	۱۲٫۴
جمع کل	۱۸۹۵	۴۸	۳۲	۸۸	۸۰	۲۱۴۳	۱۰۰

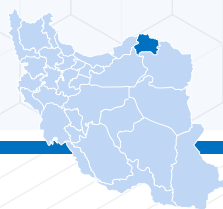
«برنامه اولویت‌گذاری تعریف و تکمیل طرح‌های صنعتی، معدنی و تجاری استان خراسان شمالی» بر اساس اسناد ملی و استانی آمایش سرزمین (مصوبه شماره ۷۱۵۰۳۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۷ شورای عالی آمایش) و جمع‌بندی نظرات خبرگان و ذی‌نفعان بخش خصوصی و دولتی در نشست‌های کارشناسی استان با هدف تحقق اهداف اشتغال‌زایی و توسعه صنعتی، معدنی و تجاری استان-شهرستان تدوین شده است.

۱-۱. شهرستان بجنورد

شهرستان بجنورد مرکز استان خراسان شمالی با ۳۶۱۹ کیلومتر مربع مساحت، در شمال شرق ایران در رشته‌کوه کپه‌داغ و شرق رشته‌کوه آلا‌داغ و شمال رشته‌کوه البرز واقع شده است. همچنین با شهرستان شیروان از شرق، شهرستان مانه و سملقان از غرب، شهرستان اسفراین از جنوب، شهرستان جاجرم از جنوب غربی و با کشور ترکمنستان از شمال حدود ۱۶ کیلومتر مرز مشترک دارد. آب و هوای بجنورد به‌طور کلی معتدل کوهستانی است از این‌رو تابستان‌های آن نسبتاً ملایم و زمستان‌های سرد می‌باشد.

۱-۱-۱. ساختار موجود

در این قسمت ساختار اقتصادی و اجتماعی شهرستان در ۲ بخش، وضعیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان، عمده محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی شهرستان و همچنین وضعیت جمعیت و اشتغال موجود مورد بررسی قرار گرفته است.

۱-۱-۱. ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان

انسان، فضا و فعالیت، ۳ عنصر کلیدی در مبحث آمایش سرزمین است. در واقع هدف از تخصیص فضا به فعالیت، افزایش رشد و توسعه اقتصادی و رفاه جامعه است. از آنجاییکه صنعت، معدن و تجارت به عنوان بخشی از فعالیت‌های کلیدی مولد و محرک رشد اقتصادی به شمار می‌رود، شناخت وضعیت و ساختار صنعت، معدن و تجارت استان-شهرستان و چگونگی تخصیص فعلی فضا به این فعالیت‌ها از اهداف نگارش این بخش است. در شهرستان بجنورد از مجموع ۱۲۴۶۴ واحد اقتصادی مجاز فعال در بخش صنعت، معدن و تجارت، بیش از ۹۶ درصد با پروانه صنفی و کمتر از ۴ درصد با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی مشغول به فعالیت می‌باشند. همچنین از مجموع اشتغال نزدیک به ۳۰۰۵۲،۵ نفر اشتغال مجوز دار بخش صمت در شهرستان بجنورد، حدود ۸۳،۷ درصد اشتغال از طریق مجوز صنفی و مابقی (۱۶،۳ درصد) با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی شاغل می‌باشند جدول (۶-۱) و جدول (۷-۱).

جدول ۶-۱. ساختار بخش صنعتی شهرستان بجنورد

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	۳۳	ابزارپزشکی-اپتیکی-دقیق-ساعت	۱۳	۱۷۳	۲،۹۶
۲	۱۴	استخراج سایر معادن	۵	۱۱۷	۲،۰۱
۳	۲۲	انتشار و چاپ و تکثیر	۲	۱۷	۰،۲۹
۴	۳۷	باز یافت	۱۰	۸۶	۱،۴۷
۵	۱۸	پوشاک و عمل آوردن پوست خز	۱۰	۳۶۶	۶،۲۷
۶	۲۰	چوب و محصولات چوبی بجز مبل	۸	۴۹	۰،۸۴
۷	۱۹	دباغی - چرم - کیف - چمدان - کفش	۲	۱۰	۰،۱۷
۸	۳۲	رادیو تلویزیون و وسایل ارتباط	۲	۱۳	۰،۲۲
۹	۲۷	ساخت فلزات اساسی	۸	۱۸۸	۳،۲۲
۱۰	۲۱	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی	۸	۱۱۷	۲،۰۱
۱۱	۲۹	ساخت ماشین آلات و تجهیزات	۲۵	۴۸۶	۸،۳۳
۱۲	۱۷	ساخت منسوجات	۱۰	۱۶۳	۲،۷۹
۱۳	۲۴	ساخت مواد و محصولات شیمیایی	۴۳	۵۸۲	۹،۹۸
۱۴	۳۵	سایر تجهیزات حمل و نقل	۱	۱۰	۰،۱۷
۱۵	۷۴	سایر فعالیت‌های خدمات مهندسی	۲۶	۴۰۰	۶،۸۶
۱۶	۲۶	سایر محصولات کانی غیر فلزی	۴۵	۵۵۶	۹،۵۳
۱۷	۶۳	فعالیت‌های پشتیبانی و کمکی حمل و نقل؛ فعالیت‌های آژانس‌های مسافرتی	۵	۳۳	۰،۵۷
۱۸	۷۲	کامپیوتر و فعالیت‌های مربوطه	۳۶	۲۱۴	۳،۶۷

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱۹	۲۳	کک و فراورده های حاصل از نفت	۳	۲۴	۰,۴۱
۲۰	۳۰	ماشین آلات دفتری و حسابداری	۱	۹	۰,۱۵
۲۱	۳۱	ماشین آلات و دستگاههای برقی	۹	۱۴۷	۲,۵۲
۲۲	۳۶	مبلمان سایر مصنوعات	۴۲	۳۶۵	۶,۲۶
۲۳	۱۶	محصولات ازتوتون و تنباکو	۲	۱۷	۰,۲۹
۲۴	۲۵	محصولات از لاستیک و پلاستیک	۲۹	۳۶۲	۶,۲۱
۲۵	۱۵	محصولات غذایی و آشامیدنیها	۵۹	۹۸۵	۱۶,۸۸
۲۶	۲۸	محصولات فلزی فابریکی	۳۲	۲۷۰	۴,۶۳
۲۷	۳۴	وسایل نقلیه موتوری	۷	۷۵	۱,۲۹
جمع کل			۴۴۳	۵۸۳۴	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه بهین یاب

جدول ۱-۷. ساختار بخش صنفی شهرستان بجنورد

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	تولیدی	۲۲۱۲	۵۵۳۰	۱۸,۴
۲	خدمات فنی	۲۴۶۶	۶۱۶۵	۲۰,۵
۳	خدماتی	۱۶۱۱	۴۰۲۷	۱۳,۴
۴	توزیعی	۵۷۳۲	۱۴۳۳۰	۴۷,۷
جمع کل		۱۲۰۲۱	۳۰۰۵۲	۱۰۰

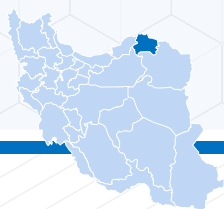
ماخذ: آمار سامانه ایرانیان اصناف
عمده محصولات شهرستان بجنورد
عمده محصولات صنعتی

۱-۱-۲. عمده محصولات شهرستان بجنورد

عمده محصولات صنعتی: محصولات پتروشیمی - سیمان

عمده محصولات معدنی: آهک، خاک صنعتی، سنگ لاشه، کلسیت، سنگ لاشه آراگونیتی، شن و ماسه، ماسه سیلیسی، مخلوط کوهی، مرمر و مرمریت

محصولات کشاورزی: عمده ترین محصولات زراعی شهرستان گندم، جو، صیفی جات (سیب زمینی و گوجه فرنگی و پیاز) و عمده ترین محصولات باغی شهرستان انگور، گردو، سیب، هلو، گیلان و سایر سردرختی ها در سطح ۳۳۵۱ هکتار باغ های آبی و دیم شهرستان می باشد.

۱-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان بجنورد

نیروی کار یکی از عوامل کلیدی تولید است که کیفیت و کمیت آن نقش مهمی در تولید ایفا میکند. بر این اساس برای بررسی کمیت نیروی کار از منظر شاخص‌هایی نظیر نرخ مشارکت و بیکاری و همچنین روند تغییرات آن در سطح شهرستان-استان استفاده شده است. بدهی است برای بررسی عمیق‌تر در فاز دوم طرح نیاز است کیفیت نیروی کار و همچنین تغییرات شاخص‌های کمی و کیفی نیروی انسانی، ریشه‌یابی شود.

آخرین آمار رسمی منتشر شده از جمعیت، جمعیت فعال، تعداد بیکاران و نرخ بیکاری شهرستان بجنورد مربوط به سال ۱۳۹۵ است. همچنین آمار رسمی جمعیت، نرخ بیکاری استان تا سال ۱۳۹۹ به صورت سالانه توسط مرکز آمار ایران منتشر شده است؛ بر این اساس آخرین وضعیت جمعیت و اشتغال استان به شرح جدول (۱-۸) برآورد شده است.

جدول ۱-۸. جمعیت شهرستان بجنورد

ردیف	۱۳۹۵	۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
جمعیت (هزار نفر)	۳۲۴,۸۳	۳۳۷,۵۷	۳,۹
تعداد افراد شاغل (هزار نفر)	۸۸,۸۴	۹۸,۴۶	۱۰,۸
جمعیت بیکار (هزار نفر)	۱۳,۱۷	۱۱,۹۴	-۹,۳

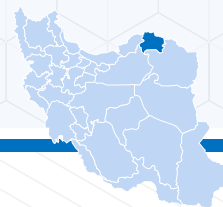
کمیت نیروی کار موجود در هر منطقه، به اندازه جمعیت، نرخ مشارکت و جمعیت فعال بستگی دارد؛ همانطور که از جدول (۱-۹) مشهود است با وجود اینکه طی دوره ۵ ساله اخیر، جمعیت شهرستان بجنورد ۳,۹ درصد و تعداد افراد شاغل ۱۰,۸ درصد رشد داشته، جمعیت بیکار کاهش داشته است.

۱-۱-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت شهرستان

در این بخش با بررسی اسناد ملی و استانی مصوب آمایش سرزمین و همچنین نظرسنجی از خبرگان و ذی‌نفعان بخش‌های خصوصی و دولتی استانی، نقشه مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان به شرح ذیل تبیین شده است.

۱-۱-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان بجنورد

بر اساس سند مصوب آمایش استان خراسان شمالی، نقشه مطلوب توسعه شهرستان بجنورد در جدول (۱-۹) برنامه‌ریزی شده است.

جدول ۱-۹. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان بجنورد

صنعت	معدن	بازرگانی و خدمات
صنایع مواد غذایی و آشامیدنی (۱۵)	استخراج سایر سنگ‌های معدنی (۱۴)	حمل و نقل زمینی (۶۰)
صنایع تولید زغال کک- پالایشگاه‌های نفت و سوخته‌ای هسته‌ای (۲۳)		حمل و نقل آبی (۶۱)
صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی (۲۴) صنایع شیمیایی، بهداشتی و دارویی		حمل و نقل هوایی (۶۲)
تولید محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)		خدمات پشتیبان تجارت و بازرگانی (خدمات مخابراتی، خدمات مالی، بیمه) (۶۴-۶۵-۶۶)
تولید فلزات اساسی (۲۷)		
تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات (۲۸)- صنایع دستی		
تولید ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر (۲۹) صنایع ماشین‌آلات کشاورزی		
تولید پوشاک (۱۸)		
تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی (۲۵)		

ماخذ: سند مصوب استانی آمایش سرزمین، ۱۳۹۹

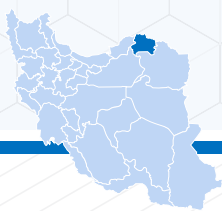
۱-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴

با هدف نیل به توسعه متوازن مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین در سراسر کشور، با هدف نرخ بیکاری ۶٫۵ و نرخ مشارکت ۴۲ درصد جمعیت شهرستان و تعداد شغل مورد نیاز بخش صنعت، معدن و تجارت به شرح جدول (۱۱-۱)، پیش‌بینی و هدفگذاری شده است. بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۴ تعداد مشاغل مورد نیاز برای استان خراسان شمالی ۱۸۷۳۶٫۳ نفر خواهد بود که ۷۰۳۵٫۳ نفر (۳۷٫۵ درصد) آن مربوط به شهرستان بجنورد است. از این میان تعداد اشتغال مورد نظر برای بخش صنعت، معدن و تجارت ۲۸۶۳ نفر تخمین زده شده است.

جدول ۱-۱۰. پیش‌بینی جمعیت و هدفگذاری اشتغال شهرستان بجنورد

جمعیت (هزار نفر)	جمعیت بیکار (هزار نفر)	تعداد شاغلان (هزار نفر)	تعداد شغل مورد نیاز (۱۳۹۹-۱۴۰۴)	سهم (درصد)	اشتغال صمت (هزار نفر)
۹۲۵	۱۹٫۵	۲۸۱	۱۸٫۷	۴۰٫۷	۷۶۲۶
۳۴۷٫۳	۷٫۳	۱۰۵٫۵	۷٫۰۳	۴۰٫۷	۲۸۶۳

ماخذ: گزارش روش‌شناسی محاسبه اهداف اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت، ۱۴۰۰

۳-۲-۱. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد

طبقه بندی طرح های توسعه بخش صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد با مدنظر قرار دادن ملاحظات آمایش سرزمین به شرح جدول (۱۱-۱) می باشد.

جدول ۱۱-۱. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد

نوع پروژه	کد آیسیک	محصول	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بالای ۶۰ درصد	۲۷	انواع ریخته گری فولاد و آهن	۱۹	۸۰
	۲۹	دستگاه الکترونیکی پاشش و ریزش مایعات بهداشتی	۶	۹۲,۷۵
	۲۴	اسید سولفوریک	۷۰	۸۵
	۲۴	مواد شیمیایی سیمان و بتن و گچ (چسب ها)	۱۲	۹۰
	۲۴	زغال از ضایعات منابع سلولزی	۵	۶۰,۲۵
	۲۶	بتن سیال معمولی	۳۵	۹۲,۰۲
	۲۶	بلوک دیواری بتنی	۱۰	۹۰,۸۵
	۲۶	بلوک دیواری بتنی غیر مسلح	۱۰	۹۲,۴
	۲۵	صفحه و ورق فوم (ابر) نرم از پلی اورتان	۶	۹۲,۵۶
	۱۵	انواع کیک	۳۵	۶۳,۰۵
	۱۵	قند حبه	۹	۹۰,۴۵
	۱۵	انواع کیک	۶	۹۴
	۱۵	خرمای غنی شده	۱۵	۶۰,۷۵
	۱۵	کنسانتره خوراک دام	۱۲	۶۱,۵
	۱۵	انواع میوه خشک	۳۶	۹۱,۴۷
	۳۳	ماسک جراحی و اتاق عمل	۱۱	۶۱,۰۵
	۳۳	ماسک جراحی و اتاق عمل	۱۰	۷۳
	۱۴	شن و ماسه شستشو و دانه بندی شده	۲۰	۹۳,۲
	۲۲	انتشارکتب غیردرسی (به جزکتب موسیقی)	۷	۹۰,۱
	۳۷	بازیافت فولاد و چدن (آهن قراضه)	۸	۹۰,۱۱
	۳۷	پرک لاستیک از لاستیک مستعمل	۵	۹۲,۲۵
	۱۸	پوشاک راحتی مردانه و پسرانه، تاری پودی	۱۵	۹۰,۰۵
	۱۸	پیراهن، زنانه و دخترانه، تاری پودی، دوخته شده	۲۴۰	۶۰,۵۱

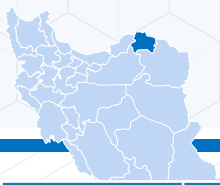

نوع پروژه	کد آیسیک	محصول	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بالای ۶۰ درصد	۲۰	خدمات ساخت و نصب دکوراسیون چوبی	۵	۶۲٫۷
	۳۲	بلندگوی خودرو	۳	۹۵٫۲۸
	۲۱	ظروف یکبار مصرف کاغذی	۱۰	۹۰٫۳۵
	۱۷	منسوج بی بافت، تشکیل لایه به روش مذاب ملتن، با اتصال حرارتی	۱۰	۶۰٫۳
	۱۷	خدمات کیسه دوزی، چاپ و یا لمینیت کیسه	۳۰	۶۰
	۷۲	استخراج رمزارز	۱۸	۹۸
	۷۲	استخراج رمزارز	۳	۹۰
	۳۱	تابلوها و کیت‌های آموزشی	۱۰	۹۹٫۶
	۳۱	سیستم اعلام حریق اژیر اعلام حریق	۴۰	۶۱
	۳۶	کابینت از چوب و اوراق فشرده چوبی	۵	۹۰٫۵
	۳۶	کابینت از چوب و اوراق فشرده چوبی	۱۰	۶۲٫۷۵
	۳۶	خدمات ساخت و نصب دکوراسیون چوبی	۸	۶۲
	۳۶	کابینت از چوب و اوراق فشرده چوبی	۳	۶۱٫۵
	۳۶	کابینت از چوب و اوراق فشرده چوبی	۳	۶۴٫۵
	۳۶	چراغ روشنایی خورشیدی	۳	۹۰
	۳۶	مصنوعات زینتی از طلا	۵	۶۹٫۱۷
	۲۸	اسکلت فولادی سوله	۱	۹۸
	۲۸	یراق آلات درب و پنجره به جز درب و پنجره های دو جداره	۷	۹۳٫۵
	۲۸	انواع تابلوی فلزی راهنمای ترافیک	۱۵	۹۲٫۵
	۲۸	سازه های فضاکار فولادی	۱۴	۶۵٫۶۷
نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد	۲۷	ریخته گری فولاد	۶	۰
	۲۷	انواع پروفیل از جنس فولاد ساده کربنی و کم آلیاژی با مقطع غیر مستطیلی	۸	۰
	۲۷	انواع پروفیل آلومینیومی	۱۰	۰
	۲۷	انواع پروفیل از جنس فولاد ساده کربنی و کم آلیاژی با مقطع غیر مستطیلی	۵۵	۰
	۲۷	انواع پروفیل آلومینیومی	۱۶	۰
	۲۷	آهن اسفنجی به شکل بریکت به روش گرم	۶۴	۰
	۲۹	انواع پوشش و رنگ حفاظتی	۸۵	۰
	۲۹	رادیاتور آلومینیومی سیستم حرارت مرکزی	۱۰	۰

نوع پروژه	کد آیسیک	محصول	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد	۲۹	سینک ظرف شویی از مخلوط مواد کانی و مواد پلیمری	۱۱	۰
	۲۹	ریخته گری فولاد	۳۰	۰
	۲۹	دستگاه تهویه پکیج یونیت	۱۵	۰
	۲۹	انواع کلتیواتور	۱۵	۰
	۲۹	کولرگازی	۱۰	۰
	۲۹	پلوپز برقی خانگی	۱۷	۰
	۲۹	جرثقیل سقفی	۲۹	۰
	۲۹	بازسازی انواع ماشین ابزار	۱۰	۰
	۲۹	ساخت تونل پاشش مایعات	۵	۰
	۲۹	ردیف کارکشاورزی	۴	۰
	۲۹	ماشین خشک کننده البسه	۵۵	۰
	۲۹	هود برقی خانگی	۵	۰
	۲۹	گاو آهن غیر چرخشی دیسکی (بشقابی)	۷	۰
	۲۹	خرمنکوب	۴	۰
	۲۹	دستگاه کاورزن کفش	۲۰	۰
	۲۹	بازسازی و نوسازی ماشین آلات راه سازی، خاکبرداری و ساختمانی	۵	۰
	۲۹	ماشین شیردوش دام	۱۰	۰
	۲۹	دستگاه تصفیه هوا، تابش اشعه ماورای بنفش	۱۰	۰
	۲۹	بازسازی انواع ماشین ابزار	۱۰	۰
	۲۹	شیرآلات صنعتی دروازه ای با مکانیزم دستی	۵۰	۰
	۲۴	مایع شوینده گسترده طیف (شستشوی اماکن، البسه و تجهیزات)	۱۰	۰
	۲۴	چسب کاشی خمیری	۱۵	۰
	۲۴	انواع شامپوها به جز شامپو طبی	۳۵	۰
	۲۴	انواع پاک کننده های صنعتی مایع	۸	۰
	۲۴	انواع شامپوها به جز شامپو طبی	۱۰	۰
	۲۴	صابون مایع	۸	۰
	۲۴	عایق رطوبتی پرایمر	۷	۰
	۲۴	زغال از ضایعات منابع سلولزی	۵	۰

نوع پروژه	کد آیسیک	محصول	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد	۲۴	مایع دست شویی	۵	۰
	۲۴	شمع الکلی	۱۵	۰
	۲۴	زغال ازضایعات منابع سلولزی	۱۶	۰
	۲۴	صابون مایع	۸	۰
	۲۴	زغال ازضایعات منابع سلولزی	۸	۰
	۲۴	صابون حمام و دست شویی	۸	۰
	۲۴	پودر لباس شویی (دستی)	۸	۰
	۲۴	بی رنگ کننده مو	۱۰	۰
	۲۴	واکس داشبورد اتومبیل	۱۰	۰
	۲۴	اسپری واکس بدنه خودرو	۵	۰
	۲۴	چسب بتن پلیمری	۱۵	۰
	۲۴	زغال ازضایعات منابع سلولزی	۳	۰
	۲۴	مایع دست شویی	۶	۰
	۲۴	واکس کفپوش	۱۱	۰
	۲۴	مایع دست شویی	۲۰	۰
	۲۴	انواع شامپوها به جز شامپو طبی	۳۰	۰
	۲۴	زغال ازضایعات منابع سلولزی	۵	۰
	۲۴	چسب اپوکسی (دوقلو)	۷	۰
	۲۴	ژل و کرم پاک کننده و ضد عفونی کننده دست	۵	۰
	۲۴	ضد عرق (اسپری)	۱۰	۰
	۲۴	محصولات و فرآورده‌های آرایشی پوست	۲۰	۰
	۲۴	زغال ازضایعات منابع سلولزی	۷	۰
	۲۴	انواع شامپوها به جز شامپو طبی	۵	۰
	۲۴	انواع پچ آرایشی و بهداشتی	۸	۰
	۲۶	پودر سنگ	۱۵	۰
	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۵۰	۰
	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن سبک گازی	۳۵	۰
	۲۶	محصولات بتنی مسلح پیش ساخته	۱۵	۰

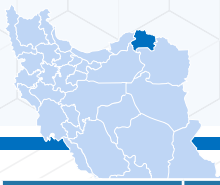

نوع پروژه	کد آیسیک	محصول	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد	۲۶	بتن سیال معمولی	۱۰	۰
	۲۶	کاشی پخت سوم (تایل)	۱۴	۰
	۲۶	محصولات بتنی مسلح پیش ساخته	۱۰	۰
	۲۶	بتن سیال منبسط شونده	۱۵	۰
	۲۶	کاغذ از کربنات کلسیم	۲۰	۰
	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن سبک با فوم پلیمری	۱۰	۰
	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۱۰	۰
	۲۶	پوکه معدنی (پومیس) دانه بندی شده	۱۰	۰
	۲۶	سنگ آهک دانه بندی شده	۳۵	۰
	۲۶	بتن سیال الیافی	۷	۰
	۲۶	بتن سیال متخلخل (هوادار)	۵	۰
	۲۶	عملیات تکمیلی بر روی سنگ	۸	۰
	۲۳	روغن موتور تصفیه مجدد	۶	۰
	۲۳	روغن پایه تصفیه مجدد	۶	۰
	۲۳	روغن روانکار صنعتی (تصفیه اول)	۱۲	۰
	۲۵	درب کرکره ای پلاستیکی	۱۰	۰
	۲۵	لوازم بهداشتی پلاستیکی ساختمان	۱۰	۰
	۲۵	لوازم بهداشتی پلاستیکی ساختمان	۱۰	۰
	۲۵	لوله از پی وی سی	۱۵	۰
	۲۵	درب کرکره ای پلاستیکی	۱۵	۰
	۲۵	درب معمولی از پی وی سی	۵	۰
	۲۵	انواع ظروف پلاستیکی دهان گشاد	۱۰	۰
	۲۵	درب معمولی از پی وی سی	۶	۰
	۲۵	ورق و صفحه از پلی استایرن معمولی	۲۰	۰
	۲۵	انواع جعبه و محفظه پلاستیکی برای حمل و نقل و بسته بندی کالاها	۷	۰
	۲۵	انواع بست پلاستیکی	۱۰	۰
	۲۵	محافظ صفحه نمایش تلفن همراه	۳۵	۰
	۲۵	اسکاچ و ابرو اسفنج شستشو غیر از انواع بافته شده	۴	۰

نوع پروژه	کد آیسیک	محصول	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد	۲۵	درب معمولی از یو پی وی سی	۶	۰
	۲۵	لوله از پی وی سی	۱۵	۰
	۲۵	کیسه بدون بافت پلاستیکی یک لایه از پلی اتیلن	۱۰	۰
	۲۵	لوله از پلی کربنات	۱۵	۰
	۲۵	ملحقات جانبی پلاستیکی دستگاه‌ها و تجهیزات پزشکی	۳۵	۰
	۲۵	انواع جعبه و محفظه پلاستیکی برای حمل و نقل و بسته بندی کالاها	۷	۰
	۲۵	لوله از پلی کربنات	۱۵	۰
	۲۵	درب معمولی از یو پی وی سی	۵	۰
	۲۵	ورق و صفحه پلی استایرن انبساطی	۵	۰
	۲۵	درب از چوب و اوراق فشرده چوبی با روکش پی وی سی	۱۱	۰
	۲۵	ورق و صفحه پلی استایرن انبساطی	۲۰	۰
	۲۵	درب معمولی از پی وی سی	۱۰	۰
	۲۵	انواع درپوش و سرپوش لاستیکی	۱۰	۰
	۱۵	انواع نبات	۲۱	۰
	۱۵	انواع میوه خشک	۸	۰
	۱۵	انواع تافی	۴۰	۰
	۱۵	انواع نبات	۵	۰
	۱۵	انواع کلوچه	۱۲	۰
	۱۵	پنیر موزارلا (پنیر پیتزا)	۱۸	۰
	۱۵	روغن خام سویا	۱۰	۰
	۱۵	انواع فرآورده حجیم شده بر پایه ذرت	۱۵	۰
	۱۵	روغن خام آفتابگردان	۶۰	۰
	۱۵	دانه قهوه بوداده شده	۱۲	۰
	۱۵	قند کله حتی به صورت شکسته شده	۵	۰
	۱۵	عصاره ادویه جات	۵	۰
	۱۵	کنسرو سبزیجات	۷	۰
	۱۵	انواع خوراک دام، طیور و آبزیان بر پایه علوفه	۱۰	۰
	۱۵	انواع شیر پاستوریزه	۱۰	۰

نوع پروژه	کد آیسیک	محصول	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد	۱۵	شکر تصفیه شده سفید حاصل از شکر خام	۱۰	۰
	۱۵	انواع سس	۵	۰
	۱۵	عصاره ادویه جات	۵	۰
	۱۵	انواع میوه خشک	۳۶	۰
	۱۵	انواع ماست پاستوریزه	۱۰	۰
	۱۵	عصاره آبزیان	۲۲	۰
	۱۵	نان جوی حجیم	۱۰	۰
	۱۵	روغن خام آفتابگردان	۳	۰
	۱۵	انواع ادویه فرآوری شده	۵	۰
	۱۵	نوع ترشی (میوه ها و سبزیجات محافظت شده در سرکه)	۵	۰
	۱۵	انواع آب میوه مرکبات از کنسانتره	۱۶	۰
	۱۵	انواع قهوه فوری	۸	۰
	۱۵	نان لواش ماشینی	۷	۰
	۱۵	انواع نان مسطح، حجیم و نیمه حجیم نیمه پخت	۵	۰
	۱۵	پودر ریشه شیرین بیان	۹	۰
	۱۵	نان لواش ماشینی	۷	۰
	۱۵	عمل آوری گوشت مرغ	۱۳	۰
	۱۵	انواع میوه خشک	۵	۰
	۱۵	روغن تصفیه شده لاشه ماکیان	۷	۰
	۱۵	انواع آب میوه غیر مرکبات از کنسانتره یا پوره	۷	۰
	۱۵	فرآوری و طعم دار کردن انواع گوشت	۱۲	۰
	۱۵	نان لواش ماشینی	۱۱	۰
	۲۷	محافظ جاده	۱۰	۵
	۲۹	نهرکن	۱۰	۵۴
	۲۹	انواع تریلر کشاورزی	۵۳	۳۳
	۲۴	ژل داروئی	۱۰۰	۶۰
	۲۴	مایع شیشه پاک کن خانگی	۱۰	۱
	۲۶	انواع بتون ومالات از قبل مخلوط شده	۲۵	۱۹

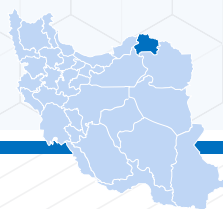
نوع پروژه	کد آیسیک	محصول	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد	۲۶	شن و ماسه شستشو و دانه بندی شده	۲۰	۲
	۲۶	بلوک دیواری	۱۲	۲۰
	۲۵	لوازم بهداشتی پلاستیکی ساختمان	۲۵	۴۰
	۲۵	ورق و صفحه پلی استایرن انبساطی	۱۰	۵۶٫۵
	۱۵	نان اروپائی	۱۴۸	۴۰
	۱۵	انواع کیک ویسکویت و کلوچه	۵۰	۵۱
	۱۵	فرآوری و بسته بندی قارچ خوراکی	۳۹	۴
	۱۵	انواع شکلات	۱۱	۱۱
	۱۵	نان شیرینی پزی	۱۶	۱۷٫۶
	۱۵	نان جوی حجیم	۱۱	۲
	۱۵	آرد سمولینا	۰	۲۰٫۲۵
راکد	۲۷	ورق آلومینیومی غیرآلیاژی با ضخامت بین ۰٫۲ تا ۳ میلی متر	۱۲	
	۱۵	محصولات غذائی و آشامیدنیها	۲۴	
	۲۶	سایر محصولات کانی غیرفلزی	۶	
	۲۱	ساخت ماشین آلات و تجهیزات	۴	
تامین زیرساخت				

۱-۲. شهرستان اسفراین

شهرستان اسفراین با وسعت ۵۰۱۹ کیلومتر مربع معادل ۱۷٫۶۵ درصد مساحت استان را بخود اختصاص داده است. از شمال به شهرستان های شیروان و بجنورد، از جنوب به استان خراسان رضوی، از شرق به شهرستان فاروج و از غرب به شهرستان جاجرمد محدود شده است. حداقل مطلق دما منفی ۱۷٫۶ درجه سانتیگراد و حداکثر مطلق دما ۴۲٫۳ درجه سانتیگراد، میانگین دمای سالانه ۱۴٫۸ درجه سانتیگراد و اقلیم شهرستان بر اساس طبقه بندی آمبرژه به صورت خشک سرد می باشد.

۱-۲-۱. ساختار موجود

در این قسمت ساختار اقتصادی و اجتماعی شهرستان در ۲ بخش، وضعیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان، عمده محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی شهرستان و همچنین وضعیت جمعیت و اشتغال موجود مورد بررسی قرار گرفته است.

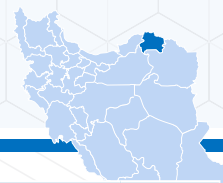

۱-۲-۱-۱. ساختار فعالیت های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان

انسان، فضا و فعالیت، ۳ عنصر کلیدی در مبحث آمایش سرزمین است. در واقع هدف از تخصیص فضا به فعالیت، افزایش رشد و توسعه اقتصادی و رفاه جامعه است. از آنجاییکه صنعت، معدن و تجارت به عنوان بخشی از فعالیت های کلیدی مولد و محرک رشد اقتصادی به شمار می رود، شناخت وضعیت و ساختار صنعت، معدن و تجارت استان-شهرستان و چگونگی تخصیص فعلی فضا به این فعالیت ها از اهداف نگارش این بخش است. در شهرستان اسفراین از مجموع ۵۲۷۳ واحد اقتصادی مجاز فعال در بخش صنعت، معدن و تجارت، بیش از ۹۸ درصد با پروانه صنفی و کمتر از ۲ درصد با مجوز پروانه بهره برداری صنعتی مشغول به فعالیت می باشند. همچنین از مجموع اشتغال نزدیک به ۱۴۸۹۶٫۵ نفر اشتغال مجوز دار بخش صمت در شهرستان اسفراین، حدود ۸۶٫۸ درصد اشتغال از طریق مجوز صنفی و مابقی با مجوز پروانه بهره برداری صنعتی شاغل می باشند جدول (۱-۱۲) و جدول (۱-۱۳).

جدول ۱-۱۲. ساختار بخش صنعتی شهرستان اسفراین

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	۱۴	استخراج سایر معادن	۴	۵۵	۲٫۸۱
۲	۳۷	بازیافت	۷	۲۶۸	۱۳٫۶۸
۳	۱۹	دباغی - چرم - کیف - چمدان - کفش	۱	۲۰	۱٫۰۲
۴	۲۷	ساخت فلزات اساسی	۶	۳۷۹	۱۹٫۳۵
۵	۲۱	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی	۳	۸۴	۴٫۲۹
۶	۲۹	ساخت ماشین آلات و تجهیزات	۲	۱۳	۰٫۶۶
۷	۱۷	ساخت منسوجات	۴	۲۷	۱٫۳۸
۸	۲۴	ساخت مواد و محصولات شیمیایی	۵	۱۱۲	۵٫۷۲
۹	۷۴	سایر فعالیت های خدمات مهندسی	۷	۱۰۸	۵٫۵۱
۱۰	۲۶	سایر محصولات کانی غیر فلزی	۱۸	۲۰۴	۱۰٫۴۱
۱۱	۷۲	کامپیوتر و فعالیت های مربوطه	۱۰	۵۹	۳٫۰۱
۱۲	۲۳	کک و فراورده های حاصل از نفت	۱	۹	۰٫۴۶
۱۳	۳۱	ماشین آلات و دستگاه های برقی	۲	۱۲	۰٫۶۱
۱۴	۱۶	محصولات ازتوتون و تنباکو	۲	۱۸	۰٫۹۲
۱۵	۲۵	محصولات از لاستیک و پلاستیک	۸	۱۳۲	۶٫۷۴
۱۶	۱۵	محصولات غذایی و آشامیدنی ها	۶	۱۵۵	۷٫۹۱
۱۷	۲۸	محصولات فلزی فابریکی	۸	۲۵۱	۱۲٫۸۱

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱۸	۳۴	وسایل نقلیه موتوری	۳	۴۵	۲,۳
۱۹	۳۳	ابزار پزشکی-اپتیکی-دقیق-ساعت	۱	۸	۰,۴۰
جمع کل			۹۸	۱۹۵۹	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه بهین یاب

جدول ۱-۱۳. ساختار بخش صنفی شهرستان اسفراین

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	تولیدی	۱۰۳۳	۲۵۸۲,۵	۲۰
۲	خدمات فنی	۸۴۶	۲۱۱۵	۱۶,۳
۳	خدماتی	۶۰۵	۱۵۱۲,۵	۱۱,۷
۴	توزیعی	۲۶۹۱	۶۷۲۷,۵	۵۲
جمع کل		۵۱۷۵	۱۲۹۳۷,۵	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه ایرانیان اصناف

۱-۲-۱-۲. عمده محصولات شهرستان اسفراین

عمده محصولات صنعتی: محصولات فولادی و ریخته‌گری

عمده محصولات معدنی: آهک، باریت، بنتونیت، بوکسیت، ذغال سنگ، سرب، سنگ آهن، سنگ لاشه، گچ، گچ خاکی،

ماسه بادی، مرمیت، مس، هماتیت و کنگلومرای تزئینی

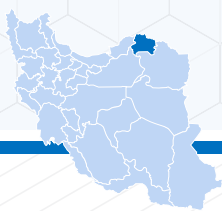
محصولات کشاورزی: عمده‌ترین محصولات زراعی شهرستان گندم، جو، صیفی جات (سیب زمینی و گوجه فرنگی و پیاز)

می باشد.

۱-۲-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان اسفراین

نیروی کار یکی از عوامل کلیدی تولید است که کیفیت و کمیت آن نقش مهمی در تولید ایفا میکند. بر این اساس برای بررسی کمیت نیروی کار از منظر شاخص‌هایی نظیر نرخ مشارکت و بیکاری و همچنین روند تغییرات آن در سطح شهرستان-استان استفاده شده است. بدهی است برای بررسی عمیق تر در فاز دوم طرح نیاز است کیفیت نیروی کار و همچنین تغییرات شاخص‌های کمی و کیفی نیروی انسانی، ریشه یابی شود.

آخرین آمار رسمی منتشر شده از جمعیت، جمعیت فعال، تعداد بیکاران و نرخ بیکاری شهرستان اسفراین مربوط به سال ۱۳۹۵ است. همچنین آمار رسمی جمعیت، نرخ بیکاری استان تا سال ۱۳۹۹ به صورت سالانه توسط مرکز آمار ایران منتشر شده است؛ بر این اساس آخرین وضعیت جمعیت و اشتغال استان به شرح جدول (۱-۱۴) برآورد شده است.

جدول ۱-۱۴. جمعیت شهرستان اسفراین

ردیف	۱۳۹۵	۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
جمعیت (هزار نفر)	۱۲۰,۵	۱۲۵,۵۳	۴,۲
تعداد افراد شاغل (هزار نفر)	۳۸,۳	۳۶,۶۱	-۴,۴
جمعیت بیکار (هزار نفر)	۵,۲	۴,۴۴	-۱۴,۶

کمیت نیروی کار موجود در هر منطقه، به اندازه جمعیت، نرخ مشارکت و جمعیت فعال بستگی دارد؛ همانطور که از جدول (۱-۱۵) مشهود است با وجود اینکه طی دوره ۵ ساله اخیر، جمعیت شهرستان اسفراین ۴,۲ درصد رشد داشته، تعداد افراد شاغل و جمعیت بیکار کاهش داشته است که ناشی از کاهش نرخ مشارکت (کاهش جمعیت فعال در شهرستان) است. نکته مهم دیگر در این بخش مربوط به کاهش شغل طی دوره ۵ ساله اخیر است بطوریکه در این شهرستان نه تنها شغل جدیدی ایجاد نشده است، بلکه سالانه حدود هزار نفر از شاغلان شهرستان کاهش یافته است.

۱-۲-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش های صنعت، معدن و تجارت شهرستان

در این بخش با بررسی اسناد ملی و استانی مصوب آمایش سرزمین و همچنین نظرسنجی از خبرگان و ذی نفعان بخش های خصوصی و دولتی استانی، نقشه مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان به شرح ذیل تبیین شده است.

۱-۲-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان اسفراین

بر اساس سند مصوب آمایش استان خراسان شمالی، نقشه مطلوب توسعه شهرستان اسفراین در جدول (۱-۱۶) برنامه ریزی شده است. تقسیم بندی نقشه مطلوب این شهرستان به بخش های صنعتی، معدنی و تجاری نشان می دهد که بخش عمده فعالیت های این شهرستان فعالیت های صنعتی است که سطح تکنولوژی آنها پایین و یا متوسط می باشد. انواع معدن شامل سنگ های قیمتی، سنگ آهک و ... نیز از جمله فعالیت های مطلوب در این شهرستان به شمار می رود. این شهرستان در فعالیت های بازرگانی از جمله فعالیت های پشتیبان حمل و نقل و خدمات پشتیبان تجارت و بازرگانی همچون خدمات مخابراتی، خدمات مالی و بیمه نیز دارای ظرفیت است.

جدول ۱-۱۵. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان اسفراین

صنعت	معدن	بازرگانی و خدمات
صنایع مواد غذایی و آشامیدنی (۱۵)	استخراج سایر سنگ های معدنی (۱۴)	حمل و نقل زمینی (۶۰)
تولید چوب و محصولات چوبی (۲۰)		حمل و نقل آبی (۶۱)
تولید محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)		حمل و نقل هوایی (۶۲)
تولید فلزات اساسی (۲۷)		خدمات پشتیبان تجارت و بازرگانی (خدمات مخابراتی، خدمات مالی، بیمه) (۶۴-۶۵-۶۶)
تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات (۲۸) - صنایع دستی		

ماخذ: سند مصوب استانی آمایش سرزمین، ۱۳۹۹.

۱-۲-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴

با هدف نیل به توسعه متوازن مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین در سراسر کشور، با هدف نرخ بیکاری ۶٫۵ و نرخ مشارکت ۴۲ درصد جمعیت شهرستان و تعداد شغل مورد نیاز بخش صنعت، معدن و تجارت به شرح جدول (۱-۱۶)، پیش‌بینی و هدفگذاری شده است. بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۴ تعداد مشاغل مورد نیاز برای استان خراسان شمالی ۱۸۷۳۶٫۳ نفر خواهد بود که ۲۶۱۶٫۱ نفر (۱۴ درصد) آن مربوط به شهرستان اسفراین است. از این میان تعداد اشتغال مورد نظر برای بخش صنعت، معدن و تجارت ۱۰۶۵ نفر تخمین زده شده است.

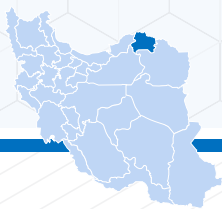
جدول ۱-۱۶. پیش‌بینی جمعیت و هدفگذاری اشتغال شهرستان اسفراین

جمعیت (هزار نفر)	جمعیت بیکار (هزار نفر)	تعداد شاغلان (هزار نفر)	تعداد شغل مورد نیاز (۱۳۹۹-۱۴۰۴)	سهم (درصد)	اشتغال صمت (هزار نفر)
۹۲۵	۱۹٫۵	۲۸۱	۱۸٫۷	۴۰٫۷	۷۶۲۶
۱۲۹٫۱۶	۲٫۷۳	۳۹٫۲۳	۲٫۶	۴۰٫۷	۱۰۶۵

ماخذ: گزارش روش‌شناسی محاسبه اهداف اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت، ۱۴۰۰

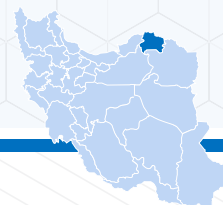
۱-۲-۲-۳. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان اسفراین

طبقه‌بندی طرح‌های توسعه بخش صنعت، معدن و تجارت شهرستان اسفراین با مدنظر قرار دادن ملاحظات آمایش سرزمین به شرح جدول (۱-۱۷) می‌باشد.

جدول ۱-۱۷. طرح‌های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان اسفراین

نوع پروژه	کد آیسیک	عنوان	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بالای ۶۰ درصد	۲۷	بیلت فولاد ساده کربنی و کم آلیاژی (حاصل از فرآیند ذوب)	۲۴	۹۲,۶۹
	۲۷	میله و میلگرد از جنس فولاد آلیاژی به جز فولاد زنگ نزن	۲۸۵	۶۲,۲۳
	۱۷	کیسه پلی پروپیلن بافته شده ساده	۸	۶۶,۷۵
	۲۶	انواع سفال ماشینی (اتوماتیک)	۱۳	۷۱
	۲۵	انواع جعبه و محفظه پلاستیکی برای حمل و نقل و بسته بندی کالاها	۸	۶۳
	۲۸	خدمات ساخت قطعات از جنس فولاد به روش فورج	۵۰	۷۲,۰۳
نیمه تمام صفر تا ۵۹ درصد	۲۷	آهن اسفنجی به شکل بریکت به روش گرم	۳۰	۰
	۲۷	آهن اسفنجی به شکل بریکت به روش گرم	۵	۰
	۲۷	ریخته گری چدن	۲۵	۰
	۲۷	ریخته گری آلومینیوم و آلیاژهای آن	۱۰	۰
	۱۵	انواع آب آشامیدنی بسته بندی شده	۳۳	۰
	۱۵	فیله و گوشت ماهی به صورت تازه، سرد شده	۵	۰
	۱۵	انواع پودر ژله	۵	۰
	۱۵	قندکله حتی به صورت شکسته شده	۱۰	۰
	۱۵	داروسازی شافی دارو	۷۵	۵۰,۳۱
	۱۵	هادی بازقندی	۲۷	۷
ایجاد	۳۴	انواع شاسی دارای موتور برای وسایل نقلیه موتوری	۱۱	۰
ایجاد	۳۴	شاسی موتوردار برای مینی بوس	۹	۰
	۳۴	انواع موتور وسایل نقلیه	۵	۰
	۳۴	موتور دیزلی خودرو	۷	۰
	۳۴	موتور دیزلی خودرو با توان کمتر از ۵۰ کیلو وات	۸	۰
	۳۴	موتور پایه گازسوز خودرو با حجم سیلندر بیشتر از ۲۵۰۰ سانتی متر مکعب	۸	۰
راکد	۱۵	ماکارونی و رشته فرنگی ستارگان	۱۵	۰
تامین زیرساخت				

۱-۳. شهرستان جاجرم

شهرستان جاجرم با ۳۴۸۶ کیلومتر مربع مساحت، در جنوب غربی استان خراسان شمالی قرار دارد که از طرف شمال شرقی با بجنورد، از شمال به مانه و سملقان، از غرب به گرمه، از شرق به اسفراین، از جنوب به استان سمنان و از جنوب شرق به استان خراسان رضوی محدود می‌شود. آب و هوای جاجرم خشک سرد است.

۱-۳-۱. ساختار موجود

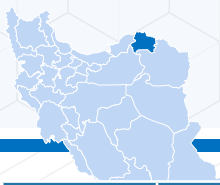
در این قسمت ساختار اقتصادی و اجتماعی شهرستان در ۲ بخش، وضعیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان، عمده محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی شهرستان و همچنین وضعیت جمعیت و اشتغال موجود مورد بررسی قرار گرفته است.

۱-۳-۱-۱. ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان

انسان، فضا و فعالیت، ۳ عنصر کلیدی در مبحث آمایش سرزمین است. در واقع هدف از تخصیص فضا به فعالیت، افزایش رشد و توسعه اقتصادی و رفاه جامعه است. از آنجاییکه صنعت، معدن و تجارت به عنوان بخشی از فعالیت‌های کلیدی مولد و محرک رشد اقتصادی به شمار می‌رود، شناخت وضعیت و ساختار صنعت، معدن و تجارت استان-شهرستان و چگونگی تخصیص فعلی فضا به این فعالیت‌ها از اهداف نگارش این بخش است. در شهرستان جاجرم از مجموع ۱۸۵۸ واحد اقتصادی مجاز فعال در بخش صنعت، معدن و تجارت، بیش از ۹۷٫۷ درصد با پروانه صنفی و کمتر از ۲٫۳ درصد با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی مشغول به فعالیت می‌باشند. همچنین از مجموع اشتغال نزدیک به ۷۶۶۳ نفر اشتغال مجوزدار بخش صمت در شهرستان جاجرم، حدود ۵۹٫۲ درصد اشتغال از طریق مجوز صنفی و مابقی (۴۰٫۸ درصد) با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی شاغل می‌باشند (جدول (۱-۱۸) و جدول (۱-۱۹)).

جدول ۱-۱۸. ساختار بخش صنعتی شهرستان جاجرم

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	۱۴	استخراج سایر معادن	۱	۱۸	۰٫۵۸
۲	۳۷	بازيافت	۴	۳۶	۱٫۱۵
۳	۱۸	پوشاک و عمل آوردن پوست خز	۱	۸	۰٫۲۶
۴	۲۰	چوب و محصولات چوبی بجز میل	۱	۵	۰٫۱۶
۵	۲۷	ساخت فلزات اساسی	۴	۲۷۹۵	۸۹٫۵
۶	۲۹	ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات	۲	۲۲	۰٫۷
۷	۲۴	ساخت مواد و محصولات شیمیایی	۵	۴۲	۱٫۳۴
۸	۲۶	سایر محصولات کانی غیر فلزی	۱۳	۹۸	۳٫۱۴
۹	۶۳	فعالیت‌های پشتیبانی و کمکی حمل و نقل؛ فعالیت‌های آژانس‌های مسافرتی	۲	۱۲	۰٫۳۸

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱۰	۷۲	کامپیوتر و فعالیت‌های مربوطه	۱	۳	۰,۱۰
۱۱	۳۱	ماشین آلات و دستگاه‌های برقی	۱	۶	۰,۱۹
۱۲	۲۵	محصولات ازلاستیک و پلاستیک	۲	۱۰	۰,۳۲
۱۳	۱۵	محصولات غذائی و آشامیدنیها	۳	۴۸	۱,۵۴
۱۴	۲۸	محصولات فلزی فابریکی	۲	۲۰	۰,۶۴
جمع کل			۴۲	۳۱۲۳	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه بهین یاب

جدول ۱-۱۹. ساختار بخش صنفی شهرستان جاجرم

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	تولیدی	۳۹۵	۹۸۷,۵	۲۱,۸
۲	خدمات فنی	۲۸۳	۷۰۷,۵	۱۵,۶
۳	خدماتی	۱۷۲	۴۳۰	۹,۵
۴	توزیعی	۹۶۶	۲۴۱۵	۵۳,۲
جمع کل		۱۸۱۶	۴۵۴۰	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه ایرانیان اصناف

۱-۳-۱-۲. عمده محصولات شهرستان جاجرم

عمده محصولات صنعتی: آلومینا

عمده محصولات معدنی: بوکسیت، آهک، سنگ آهن، سنگ لاشه، نمک، گچ، ماسه بادی، مرمیت و سنگ تزئینی

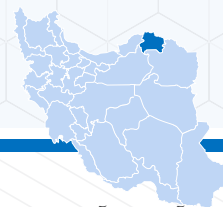
محصولات کشاورزی: عمده‌ترین محصولات زراعی شهرستان گندم، جو، چغندر قند و خربزه و عمده‌ترین محصولات باغی

شهرستان سیب، انار، انگور، زردآلو و خیار و سایر سردرختی‌ها در سطح ۳۳۰۳ هکتار باغ‌های آبی و دیم می‌باشد.

۱-۳-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان جاجرم

نیروی کار یکی از عوامل کلیدی تولید است که کیفیت و کمیت آن نقش مهمی در تولید ایفا میکند. بر این اساس برای بررسی کمیت نیروی کار از منظر شاخص‌هایی نظیر نرخ مشارکت و بیکاری و همچنین روند تغییرات آن در سطح شهرستان-استان استفاده شده است. بدهی است برای بررسی عمیق تر در فاز دوم طرح نیاز است کیفیت نیروی کار و همچنین تغییرات شاخص‌های کمی و کیفی نیروی انسانی، ریشه یابی شود.

آخرین آمار رسمی منتشر شده از جمعیت، جمعیت فعال، تعداد بیکاران و نرخ بیکاری شهرستان جاجرم مربوط به سال ۱۳۹۵ است. همچنین آمار رسمی جمعیت، نرخ بیکاری استان تا سال ۱۳۹۹ به صورت سالانه توسط مرکز آمار ایران منتشر شده است؛ بر این اساس آخرین وضعیت جمعیت و اشتغال استان به شرح جدول (۲۰-۱) برآورد شده است.

جدول ۲۰-۱. جمعیت شهرستان جاجرم

ردیف	۱۳۹۵	۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
جمعیت (هزار نفر)	۳۶,۷	۳۸,۲	۴,۱
تعداد افراد شاغل (هزار نفر)	۱۱,۵	۱۱,۱۴	-۳,۱
جمعیت بیکار (هزار نفر)	۱,۰۱	۱,۳۵	۳۳,۷

کمیت نیروی کار موجود در هر منطقه، به اندازه جمعیت، نرخ مشارکت و جمعیت فعال بستگی دارد؛ همانطور که از جدول (۲۰-۱) مشهود است با وجود اینکه طی دوره ۵ ساله اخیر، جمعیت شهرستان جاجرم ۴,۱ درصد افزایش یافته، تعداد افراد شاغل ۳,۱ درصد کاهش داشته، اگر چه جمعیت بیکار کاهش ۳۳,۷ درصد افزایش داشته است.

۱-۳-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش های صنعت، معدن و تجارت شهرستان

در این بخش با بررسی اسناد ملی و استانی مصوب آمایش سرزمین و همچنین نظرسنجی از خبرگان و ذی نفعان بخش های خصوصی و دولتی استانی، نقشه مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان به شرح ذیل تبیین شده است.

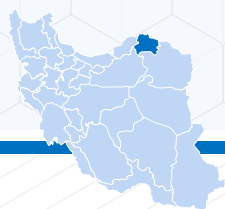
۱-۳-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان جاجرم

بر اساس سند مصوب آمایش استان خراسان شمالی، نقشه مطلوب توسعه شهرستان جاجرم در جدول (۲۱-۱) برنامه ریزی شده است.

جدول ۲۱-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان جاجرم

صنعت	معدن	بازرگانی و خدمات
صنایع مواد غذایی و آشامیدنی (۱۵)	استخراج سایر سنگ های معدنی (۱۴)	حمل و نقل زمینی (۶۰)
صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی (۲۴)		حمل و نقل آبی (۶۱)
صنایع شیمیایی، بهداشتی و دارویی		حمل و نقل هوایی (۶۲)
تولید محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)		خدمات پشتیبان تجارت و بازرگانی (خدمات
تولید فلزات اساسی (۲۷)		مخابراتی، خدمات مالی، بیمه) (۶۴-۶۵-۶۶)

ماخذ: سند مصوب استانی آمایش سرزمین، ۱۳۹۹.

۱-۳-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴

با هدف نیل به توسعه متوازن مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین در سراسر کشور، با هدف نرخ بیکاری ۶٫۵ و نرخ مشارکت ۴۲ درصد جمعیت شهرستان و تعداد شغل مورد نیاز بخش صنعت، معدن و تجارت به شرح جدول (۱-۲۲)، پیش بینی و هدفگذاری شده است. بررسی های انجام شده نشان می دهد که در سال ۱۴۰۴ تعداد مشاغل مورد نیاز برای استان خراسان شمالی ۱۸۷۳۶٫۳ نفر خواهد بود که ۷۹۶٫۱ نفر (۴٫۲ درصد) آن مربوط به شهرستان جاجرم است. از این میان تعداد اشتغال مورد نظر برای بخش صنعت، معدن و تجارت ۳۲۴ نفر تخمین زده شده است.

جدول ۱-۲۲. پیش بینی جمعیت و هدفگذاری اشتغال شهرستان جاجرم

اشتغال صمت (هزار نفر)	سهم (درصد)	تعداد شغل مورد نیاز (۱۳۹۹-۱۴۰۴)	تعداد شاغلان (هزار نفر)	جمعیت بیکار (هزار نفر)	جمعیت (هزار نفر)	
۷۶۲۶	۴۰٫۷	۱۸٫۷	۲۸۱	۱۹٫۵	۹۲۵	خراسان شمالی
۳۲۴	۴۰٫۷	۷۹۶٫۱	۱۱٫۹	۰٫۸	۳۹٫۳	جاجرم

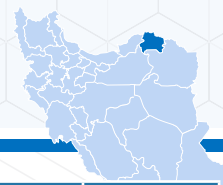
ماخذ: گزارش روش شناسی محاسبه اهداف اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت، ۱۴۰۰

۱-۳-۲-۳. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان جاجرم

طبقه بندی طرح های توسعه بخش صنعت، معدن و تجارت شهرستان جاجرم با مدنظر قرار دادن ملاحظات آمایش سرزمین به شرح جدول (۱-۲۳) می باشد.

جدول ۱-۲۳. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان جاجرم

نوع پروژه	کد آیسیک	عنوان	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بالای ۶۰ درصد	۲۷	قوطی (پروفیل) از جنس فولاد ساده کربنی و کم آلیاژی (تا سایز ۱ سانتیمتر)	۲۷۰۰	۹۵
	۲۶	قوطی (پروفیل) از جنس فولاد ساده کربنی و کم آلیاژی (تا سایز ۱ سانتیمتر)	۱۶	۹۰
	۲۴	آلومینا	۸	۹۶٫۰۳
	۲۴	بتن سیال منبسط شونده	۵	۶۱٫۵
نیمه تمام ۱ تا ۵۹ درصد	۲۶	مصالح سنگی ساختمانی دانه بندی شده (شن، ماسه، ریگ، سنگ و بالاست)	۱۳	۹
	۲۷	آلومینا	۷۵	۰
	۲۶	بتن سیال منبسط شونده	۱۰	۰
	۲۶	مصالح سنگی ساختمانی دانه بندی شده (شن، ماسه، ریگ، سنگ و بالاست)	۴	۰
احیاء واحد معدنی				

نوع پروژه	کد آیسیک	عنوان	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
احیاء واحد معدنی	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۵	۰
	۲۶	آجر فشاری	۱۰	۰
	۲۸	ظروف آلومینیومی آشپزخانه	۱۰	۰
	۲۸	کرکره ای کردن ورق فلزی	۱۰	۰
	۳۴	موتور بنزینی خودرو با حجم سیلندر کمتر از ۵۰۰ سانتی متر مکعب	۹	۰
	۳۱	پلیت باتری	۱۲	۰

۱-۴. شهرستان رازوجرگلان

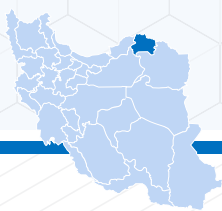
شهرستان رازوجرگلان در شمال استان با وسعتی معادل ۲۵۹۸ کیلومتر مربع قرار دارد. از شمال و شرق به جمهوری ترکمنستان و از جنوب به شهرستان‌های مانه و سملقان و بجنورد و از غرب به شهرستان مانه و سملقان محدود می‌شود. بخش عمده شهرستان دارای اقلیم نیمه خشک و سرد می‌باشد همچنین مطالعات زیست اقلیم نشان می‌دهد شهرستان عمدتاً دارای شرایط اقلیمی دلپذیر تا نسبتاً دلپذیر است.

۱-۴-۱. ساختار موجود

در این قسمت ساختار اقتصادی و اجتماعی شهرستان در ۲ بخش، وضعیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان، عمده محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی شهرستان و همچنین وضعیت جمعیت و اشتغال موجود مورد بررسی قرار گرفته است.

۱-۴-۱-۱. ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان

انسان، فضا و فعالیت، ۳ عنصر کلیدی در مبحث آمایش سرزمین است. در واقع هدف از تخصیص فضا به فعالیت، افزایش رشد و توسعه اقتصادی و رفاه جامعه است. از آنجاییکه صنعت، معدن و تجارت به عنوان بخشی از فعالیت‌های کلیدی مولد و محرک رشد اقتصادی به شمار می‌رود، شناخت وضعیت و ساختار صنعت، معدن و تجارت استان-شهرستان و چگونگی تخصیص فعلی فضا به این فعالیت‌ها از اهداف نگارش این بخش است. در شهرستان رازوجرگلان از مجموع ۱۱۵۰ واحد اقتصادی مجاز فعال در بخش صنعت، معدن و تجارت، بیش از ۹۵٫۴ درصد با پروانه صنفی و کمتر از ۴٫۶ درصد با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی مشغول به فعالیت می‌باشند. همچنین از مجموع اشتغال نزدیک به ۳۱۳۶٫۵ نفر اشتغال مجوزدار بخش صمت در شهرستان رازوجرگلان، حدود ۸۷٫۴ درصد اشتغال از طریق مجوز صنفی و مابقی (۱۲٫۶ درصد) با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی شاغل می‌باشند (جدول (۱-۲۴) و جدول (۱-۲۵)).

جدول ۱-۲۴. ساختار بخش صنعتی شهرستان رازوجرگلان

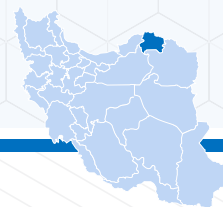
ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	۱۴	استخراج سایر معادن	۱	۱۸	۴,۵۷
۲	۳۷	بازيافت	۳	۲۰	۵,۰۸
۳	۱۸	پوشاک و عمل آوردن پوست خز	۲	۲۰	۵,۰۸
۴	۲۱	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی	۱	۵	۱,۲۷
۵	۲۹	ساخت ماشین آلات و تجهیزات	۱	۷۲	۱۸,۲۷
۶	۱۷	ساخت منسوجات	۱	۷	۱,۷۸
۷	۲۴	ساخت مواد و محصولات شیمیائی	۱	۱۷	۴,۳۱
۸	۷۴	سایر فعالیتهای خدمات مهندسی	۲	۱۸	۴,۵۷
۹	۲۶	سایر محصولات کانی غیر فلزی	۲۸	۱۵۸	۴۰,۱۰
۱۰	۷۲	کامپیوتر و فعالیتهای مربوطه	۱	۵	۱,۲۷
۱۱	۳۶	مبلمان سایر مصنوعات	۲	۶	۱,۵۲
۱۲	۲۵	محصولات ازلاستیک و پلاستیک	۳	۲۰	۵,۰۸
۱۳	۱۵	محصولات غذائی و آشامیدنیها	۵	۲۱	۵,۳۳
۱۴	۲۸	محصولات فلزی فابریکی	۲	۷	۱,۷۸
جمع کل			۵۳	۳۹۴	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه بهین یاب

جدول ۱-۲۵. ساختار بخش صنفی شهرستان رازوجرگلان

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	تولیدی	۲۴۱	۶۰۲,۵	۲۲
۲	خدمات فنی	۱۰۱	۲۵۲,۵	۹,۲
۳	خدماتی	۵۴	۱۳۵	۴,۹
۴	توزیعی	۷۰۱	۱۷۵۲,۵	۶۳,۹
جمع کل		۱۰۹۷	۲۷۴۲,۵	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه ایرانیان اصناف

۱-۴-۱-۲. عمده محصولات شهرستان رازوگرگان

عمده محصولات صنعتی: قالی ابریشم، قالی و پستی ترکمن و سفره کردی و محصولات صنایع تبدیلی کشاورزی، باغی، دامی

عمده محصولات معدنی: باریت

محصولات کشاورزی: عمده‌ترین محصولات زراعی شهرستان گندم، هندوانه، یونجه، گوجه فرنگی و پیاز و عمده‌ترین محصولات باغی شهرستان انگور، گردو، توت‌نوغان، سیب، گلابی و سایر سردرختی‌ها در سطح ۱۷۴۰ هکتار باغ‌های آبی و دیم شهرستان می‌باشد.

۱-۴-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان رازوگرگان

نیروی کار یکی از عوامل کلیدی تولید است که کیفیت و کمیت آن نقش مهمی در تولید ایفا می‌کند. بر این اساس برای بررسی کمیت نیروی کار از منظر شاخص‌هایی نظیر نرخ مشارکت و بیکاری و همچنین روند تغییرات آن در سطح شهرستان-استان استفاده شده است. بدهی است برای بررسی عمیق‌تر در فاز دوم طرح نیاز است کیفیت نیروی کار و همچنین تغییرات شاخص‌های کمی و کیفی نیروی انسانی، ریشه‌یابی شود.

آخرین آمار رسمی منتشر شده از جمعیت، جمعیت فعال، تعداد بیکاران و نرخ بیکاری شهرستان بجنورد مربوط به سال ۱۳۹۵ است. همچنین آمار رسمی جمعیت، نرخ بیکاری استان تا سال ۱۳۹۹ به صورت سالانه توسط مرکز آمار ایران منتشر شده است؛ بر این اساس آخرین وضعیت جمعیت و اشتغال استان به شرح جدول (۱-۲۶) برآورد شده است.

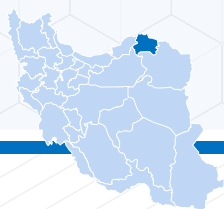
جدول ۱-۲۶. جمعیت شهرستان رازوگرگان

ردیف	۱۳۹۵	۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
جمعیت (هزار نفر)	۵۹,۲	۶۱,۶۷	۴,۲
تعداد افراد شاغل (هزار نفر)	۱۸,۱	۱۷,۹۹	-۰,۶
جمعیت بیکار (هزار نفر)	۲,۲	۲,۱۸	-۰,۹

کمیت نیروی کار موجود در هر منطقه، به اندازه جمعیت، نرخ مشارکت و جمعیت فعال بستگی دارد؛ همانطور که از جدول (۱-۲۷) مشهود است با وجود اینکه طی دوره ۵ ساله اخیر، جمعیت شهرستان رازوگرگان ۴,۲ درصد افزایش یافته تعداد افراد شاغل ۰,۶ درصد و جمعیت بیکار ۰,۹ درصد کاهش داشته است.

۱-۴-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت شهرستان

در این بخش با بررسی اسناد ملی و استانی مصوب آمایش سرزمین و همچنین نظرسنجی از خبرگان و ذی‌نفعان بخش‌های خصوصی و دولتی استانی، نقشه مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان به شرح ذیل تبیین شده است.

۱-۴-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان رازوجرگلان

بر اساس سند مصوب آمایش استان خراسان شمالی، نقشه مطلوب توسعه شهرستان بجنورد در جدول (۱-۲۷) برنامه‌ریزی شده است.

جدول ۱-۲۷. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان رازوجرگلان

صنعت	معدن	بازرگانی و خدمات
صنایع مواد غذایی و آشامیدنی (۱۵)	استخراج سنگ‌های فلزی (۱۳)	حمل و نقل زمینی (۶۰)
تولید محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)		حمل و نقل آبی (۶۱)
		حمل و نقل هوایی (۶۲)

ماخذ: سند مصوب استانی آمایش سرزمین، ۱۳۹۹.

۱-۴-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴

با هدف نیل به توسعه متوازن مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین در سراسر کشور، با هدف نرخ بیکاری ۶٫۵ و نرخ مشارکت ۴۲ درصد جمعیت شهرستان و تعداد شغل مورد نیاز بخش صنعت، معدن و تجارت به شرح جدول (۱-۲۸)، پیش‌بینی و هدفگذاری شده است. بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۴ تعداد مشاغل مورد نیاز برای استان خراسان شمالی ۱۸۷۳۶٫۳ نفر خواهد بود که ۱۲۸۵٫۴ نفر (۶٫۹ درصد) آن مربوط به شهرستان رازوجرگلان است. از این میان تعداد اشتغال مورد نظر برای بخش صنعت، معدن و تجارت ۵۲۳ نفر تخمین زده شده است.

جدول ۱-۲۸. پیش‌بینی جمعیت و هدفگذاری اشتغال شهرستان رازوجرگلان

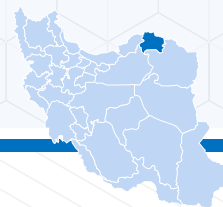
جمعیت (هزار نفر)	جمعیت بیکار (هزار نفر)	تعداد شاغلان (هزار نفر)	تعداد شغل مورد نیاز (۱۳۹۹-۱۴۰۴)	سهم (درصد)	اشتغال صمت (هزار نفر)
۹۲۵	۱۹٫۵	۲۸۱	۱۸٫۷	۴۰٫۷	۷۶۲۶
۶۳٫۵	۱٫۳	۱۹٫۳	۱٫۲	۴۰٫۷	۵۲۳

ماخذ: گزارش روشناسی محاسبه اهداف اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت، ۱۴۰۰

۱-۴-۲-۳. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان رازوجرگلان

طبقه‌بندی طرح‌های توسعه بخش صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد با مدنظر قرار دادن ملاحظات آمایش سرزمین به شرح جدول (۱-۲۹) می‌باشد.

جدول ۱-۲۹. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان رازوجرگلان

نوع پروژه	کد آیسیک	عنوان	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بالای ۶۰ درصد	۲۶	بلوک دیواری بتنی غیر مسلح	۱۰	۹۱,۷۸
	۲۶	بلوک دیواری بتنی	۱۰	۹۴,۹
	۲۶	موزاییک و کفپوش سیمانی	۱۰	۹۷,۶۷
	۱۸	پوشاک راحتی زنانه و دخترانه، تاری پودی، دوخته شده	۱۰	۶۱,۲
نیمه تمام ۱ تا ۵۹ درصد	۲۶	بلوک دیواری بتنی	۱۰	۳۷,۴
	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۵	۵
	۲۶	دهیاری اشرف دره- محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۴	۰
	۱۵	عصاره ادویه جات	۷	۰
	۱۵	انواع پنیر پیتزا پروسس	۳	۰
	۱۵	روغن خام آفتابگردان	۳	۰
	۱۵	فیله و گوشت ماهی به صورت تازه، سرد شده	۵	۰
	۱۵	نواع خامه پاستوریزه	۳	۰
	۲۱	کاغذ روزنامه از ضایعات کاغذ و مقوا	۱۸	۰

۵-۱. شهرستان شیروان

شهرستان شیروان در شمال شرقی استان خراسان شمالی قرار دارد که با شهرستان فاروج از شرق، شهرستان بجنورد از غرب، شهرستان اسفراین از جنوب و با کشور ترکمنستان از شمال حدود ۳۵ کیلومتر مرز مشترک دارد. شیروان دارای ۷۳۱۵ کیلومترمربع وسعت است. اقلیم شهرستان بر اساس طبقه‌بندی آمبرژه به صورت خشک سرد می‌باشد.

۱-۵-۱. ساختار موجود

در این قسمت ساختار اقتصادی و اجتماعی شهرستان در ۲ بخش، وضعیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان، عمده محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی شهرستان و همچنین وضعیت جمعیت و اشتغال موجود مورد بررسی قرار گرفته است.

۱-۵-۱-۱. ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان شیروان

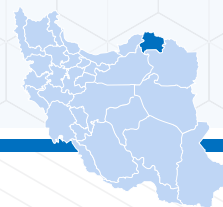
انسان، فضا و فعالیت، ۳ عنصر کلیدی در مبحث آمایش سرزمین است. در واقع هدف از تخصیص فضا به فعالیت، افزایش رشد و توسعه اقتصادی و رفاه جامعه است. از آنجاییکه صنعت، معدن و تجارت به عنوان بخشی از فعالیت‌های کلیدی

مولد و محرک رشد اقتصادی به شمار می‌رود، شناخت وضعیت و ساختار صنعت، معدن و تجارت استان-شهرستان و چگونگی تخصیص فعلی فضا به این فعالیت‌ها از اهداف نگارش این بخش است. در شهرستان شیروان از مجموع ۷۶۱۷ واحد اقتصادی مجاز فعال در بخش صنعت، معدن و تجارت، بیش از ۹۸٫۸ درصد با پروانه صنفی و کمتر از ۱٫۲ درصد با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی مشغول به فعالیت می‌باشند. همچنین از مجموع اشتغال نزدیک به ۲۰۳۲۷٫۵ نفر اشتغال مجوز دار بخش صمت در شهرستان اسفراین، حدود ۹۲٫۵ درصد اشتغال از طریق مجوز صنفی و مابقی (۷٫۵ درصد) با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی شاغل می‌باشند جدول (۳۰-۱) و جدول (۳۱-۱).

جدول ۳۰-۱. ساختار بخش صنعتی شهرستان شیروان

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	۱۴	استخراج سایر معادن	۳	۳۲	۲٫۱۱
۲	۳۷	بازیافت	۳	۶۸	۴٫۴۷
۳	۱۸	پوشاک و عمل آوردن پوست خز	۱	۲۴	۱٫۵۸
۴	۲۰	چوب و محصولات چوبی بجز مبیل	۳	۲۲	۱٫۴۵
۵	۲۱	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی	۳	۳۴	۲٫۲۴
۶	۲۹	ساخت ماشین آلات و تجهیزات	۵	۱۵۵	۱۰٫۲۰
۷	۱۷	ساخت منسوجات	۲	۱۷۱	۱۱٫۲۵
۸	۲۴	ساخت مواد و محصولات شیمیایی	۱۲	۲۹۳	۱۹٫۲۸
۹	۷۴	سایر فعالیتهای خدمات مهندسی	۱	۱۰	۰٫۶۶
۱۰	۲۶	سایر محصولات کانی غیر فلزی	۱۷	۱۹۶	۱۲٫۸۹
۱۱	۷۲	کامپیوتر و فعالیتهای مربوطه	۱۷	۶۸	۴٫۴۷
۱۲	۲۳	کک و فراورده های حاصل از نفت	۱	۸۵	۵٫۵۹
۱۳	۳۰	ماشین آلات دفتری و حسابداری	۱	۶	۰٫۳۹
۱۴	۳۶	مبلمان سایر مصنوعات	۴	۳۸	۲٫۵۰
۱۵	۲۵	محصولات از لاستیک و پلاستیک	۲	۱۵	۰٫۹۹
۱۶	۱۵	محصولات غذائی و آشامیدنیها	۹	۲۰۰	۱۳٫۱۶
۱۷	۲۸	محصولات فلزی فابریکی	۵	۵۳	۳٫۴۹
۱۸	۳۴	وسایل نقلیه موتوری	۲	۱۵	۰٫۹۹
۱۹	۳۳	ابزار پزشکی-اپتیکی-دقیق-ساعت	۳	۳۵	۲٫۳۰
جمع کل			۹۴	۱۵۲۰	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه بهین یاب

جدول ۱-۳۱. ساختار بخش صنفی شهرستان شیروان

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	تولیدی	۱۳۵۹	۳۳۹۷,۵	۱۸,۱
۲	خدمات فنی	۱۴۹۰	۳۷۲۵	۱۹,۸
۳	خدماتی	۹۹۷	۲۴۹۲,۵	۱۳,۳
۴	توزیعی	۳۶۷۷	۹۱۹۲,۵	۴۸,۹
جمع کل		۷۵۲۳	۱۸۸۰۷,۵	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه ایرانیان اصناف

۱-۵-۱-۲. عمده محصولات شهرستان شیروان

عمده محصولات صنعتی: محصولات غذایی و آشامیدنی - قند

عمده محصولات معدنی: آهک، خاک صنعتی، سنگ لاشه، گچ، ماسه سلیسی و مرمر.

محصولات کشاورزی: عمده‌ترین محصولات زراعی شهرستان گندم، جو، چغندر قند و گوجه فرنگی و عمده‌ترین محصولات باغی شهرستان سیب، گردو، انگور، گیلان و سایر سردرختی‌ها می‌باشد.

۱-۵-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان شیروان

نیروی کار یکی از عوامل کلیدی تولید است که کیفیت و کمیت آن نقش مهمی در تولید ایفا می‌کند. بر این اساس برای بررسی کمیت نیروی کار از منظر شاخص‌هایی نظیر نرخ مشارکت و بیکاری و همچنین روند تغییرات آن در سطح شهرستان - استان استفاده شده است. بدهی است برای بررسی عمیق تر در فاز دوم طرح نیاز است کیفیت نیروی کار و همچنین تغییرات شاخص‌های کمی و کیفی نیروی انسانی، ریشه یابی شود.

آخرین آمار رسمی منتشر شده از جمعیت، جمعیت فعال، تعداد بیکاران و نرخ بیکاری شهرستان شیروان مربوط به سال ۱۳۹۵ است. همچنین آمار رسمی جمعیت، نرخ بیکاری استان تا سال ۱۳۹۹ به صورت سالانه توسط مرکز آمار ایران منتشر شده است؛ بر این اساس آخرین وضعیت جمعیت و اشتغال استان به شرح جدول (۱-۳۲) برآورد شده است.

جدول ۱-۳۲. جمعیت شهرستان شیروان

ردیف	۱۳۹۵	۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
جمعیت (هزار نفر)	۱۴۶,۱	۱۵۲,۲۲	۴,۱۸
تعداد افراد شاغل (هزار نفر)	۳۹,۸	۴۴,۴	۱۱,۶
جمعیت بیکار (هزار نفر)	۷	۵,۳۸	-۲۳,۱

کمیت نیروی کار موجود در هر منطقه، به اندازه جمعیت، نرخ مشارکت و جمعیت فعال بستگی دارد؛ همانطور که از جدول (۱-۳۲) مشهود است با وجود اینکه طی دوره ۵ ساله اخیر، جمعیت شهرستان شیروان ۴٫۲ درصد و تعداد افراد شاغل ۱۱٫۶ درصد رشد داشته، جمعیت بیکار کاهش داشته است.

۱-۵-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش های صنعت، معدن و تجارت شهرستان

در این بخش با بررسی اسناد ملی و استانی مصوب آمایش سرزمین و همچنین نظرسنجی از خبرگان و ذی نفعان بخش های خصوصی و دولتی استانی، نقشه مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان به شرح ذیل تبیین شده است.

۱-۵-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان شیروان

بر اساس سند مصوب آمایش استان خراسان شمالی، نقشه مطلوب توسعه شهرستان شیروان در جدول (۱-۳۳) برنامه ریزی شده است.

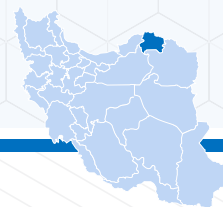
جدول ۱-۳۳. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان شیروان

صنعت	معدن	بازرگانی و خدمات
صنایع مواد غذایی و آشامیدنی (۱۵)	استخراج سایر سنگ های معدنی (۱۴)	
تولید چوب و محصولات چوبی (۲۰)		
تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی (۲۵)		
تولید محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)		
تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین آلات و تجهیزات (۲۸) - صنایع دستی		

ماخذ: سند مصوب استانی آمایش سرزمین، ۱۳۹۹.

۱-۵-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴

با هدف نیل به توسعه متوازن مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین در سراسر کشور، با هدف نرخ بیکاری ۶٫۵ و نرخ مشارکت ۴۲ درصد جمعیت شهرستان و تعداد شغل مورد نیاز بخش صنعت، معدن و تجارت به شرح جدول (۱-۳۴)، پیش بینی و هدفگذاری شده است. بررسی های انجام شده نشان می دهد که در سال ۱۴۰۴ تعداد مشاغل مورد نیاز برای استان خراسان شمالی ۱۸۷۳۶٫۳ نفر خواهد بود که ۳۱۷۲٫۵ نفر (۱۶٫۹ درصد) آن مربوط به شهرستان شیروان است. از این میان تعداد اشتغال مورد نظر برای بخش صنعت، معدن و تجارت ۱۲۹۱ نفر تخمین زده شده است.

جدول ۱-۳۴. پیش‌بینی جمعیت و هدفگذاری اشتغال شهرستان شیروان

جمعیت (هزار نفر)	جمعیت بیکار (هزار نفر)	تعداد شاغلان (هزار نفر)	تعداد شغل مورد نیاز (۱۳۹۹-۱۴۰۴)	سهم (درصد)	اشتغال صمت (هزار نفر)
۹۲۵	۱۹,۵	۲۸۱	۱۸,۷	۴۰,۷	۷۶۲۶
۱۵۶,۶۲	۳,۳۱	۴۷,۵۷	۳,۲	۴۰,۷	۱۲۹۱

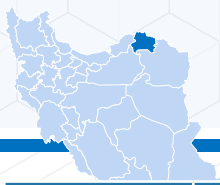
ماخذ: گزارش روشناسی محاسبه اهداف اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت، ۱۴۰۰

۱-۵-۲-۳. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان شیروان

طبقه‌بندی طرح‌های توسعه بخش صنعت، معدن و تجارت شهرستان شیروان با مدنظر قرار دادن ملاحظات آمایش سرزمین به شرح جدول (۱-۳۵) می‌باشد.

جدول ۱-۳۵. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان شیروان

نوع پروژه	کد آیسیک	عنوان	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بالای ۶۰ درصد	۲۴	پلی اورتان گرید ابرو اسفنج	۴۱	۶۱,۰۱
	۲۶	پودر سنگ	۲۶	۸۲
	۱۵	شیر پاستوریزه	۴۷	۷۲
	۱۵	مالت	۶۰	۹۸,۲۵
	۱۴	سنگ آهک دانه‌بندی شده	۱۰	۹۲,۵
	۳۷	تولید پرک بازیافتی (پلی اتیلن ترفتالات)	۲۰	۶۰
	۲۸	انواع اتصالات لوله از فلزات آهنی	۱۰	۶۲,۵
نیمه تمام ۱ تا ۵۹ درصد	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۱۰	۰
	۱۵	رشته غذایی	۳۵	۰
	۱۵	انواع پنیر پیتزا پروسس	۶	۰
	۱۵	انواع شیر میوه (به جز شیر خرما)	۵	۰
	۱۵	انواع کیک تازه	۱۰	۰
	۱۵	خامه ترش یا تخمیری پاستوریزه	۱۵	۰
	۲۸	خدمات ساخت تراشکاری فلزات	۶	۰
	۲۸	ظروف آلومینیومی آشپزخانه	۱۵	۰
	۲۸	انواع قفسه فلزی فروشگاه‌های و انبار	۱۰	۰
	۲۸	انواع قفسه فلزی فروشگاه‌های و انبار	۱۲	۰

نوع پروژه	کد آیسیک	عنوان	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام ۱ تا ۵۹ درصد	۲۶	بتن سیال معمولی	۷	۶
	۱۵	انواع ماست پاستوریزه	۱۰	۴۹,۲۵
	۱۵	تولیدی خیار شور و ترشیجات	۱۲	۳
ایجاد	۳۴	شاسی موتوردار برای اتوبوس	۷	
	۳۴	شاسی موتوردار برای کامیون و کامیونت	۱۰	

۱-۶. شهرستان فاروج

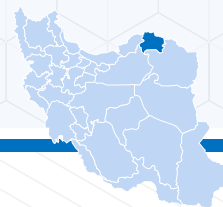
شهرستان فاروج با ۱۶۱۵ کیلومتر مربع (۶ درصد مساحت کل استان) در شرق خراسان شمالی قرار دارد. با استان خراسان رضوی از شرق، شهرستان شیروان از غرب، اسفراین از جنوب و با کشور ترکمنستان از شمال حدود ۷ کیلومتر هم مرز است. آب و هوای فاروج بر اساس طبقه بندی آمبرژه به صورت خشک سرد می باشد.

۱-۶-۱. ساختار موجود

در این قسمت ساختار اقتصادی و اجتماعی شهرستان در ۲ بخش، وضعیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان، عمده محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی شهرستان و همچنین وضعیت جمعیت و اشتغال موجود مورد بررسی قرار گرفته است.

۱-۶-۱-۱. ساختار فعالیت های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان

انسان، فضا و فعالیت، ۳ عنصر کلیدی در مبحث آمایش سرزمین است. در واقع هدف از تخصیص فضا به فعالیت، افزایش رشد و توسعه اقتصادی و رفاه جامعه است. از آنجاییکه صنعت، معدن و تجارت به عنوان بخشی از فعالیت های کلیدی مولد و محرک رشد اقتصادی به شمار می رود، شناخت وضعیت و ساختار صنعت، معدن و تجارت استان-شهرستان و چگونگی تخصیص فعلی فضا به این فعالیت ها از اهداف نگارش این بخش است. در شهرستان فاروج از مجموع ۱۳۹۰ واحد اقتصادی مجاز فعال در بخش صنعت، معدن و تجارت، بیش از ۹۶٫۹ درصد با پروانه صنفی و حدود ۳٫۱ درصد با مجوز پروانه بهره برداری صنعتی مشغول به فعالیت می باشند. همچنین از مجموع اشتغال نزدیک به ۴۱۵۳٫۵ نفر اشتغال مجوز دار بخش صمت در شهرستان فاروج، حدود ۸۱٫۱ درصد اشتغال از طریق مجوز صنفی و مابقی (۱۸٫۹ درصد) با مجوز پروانه بهره برداری صنعتی شاغل می باشند (جدول (۱-۳۶) و جدول (۱-۳۷)).

جدول ۱-۳۶. ساختار بخش صنعتی شهرستان فاروج

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	۱۴	استخراج سایر معادن	۱	۱۰	۱,۲۷
۲	۳۷	بازیافت	۳	۳۲	۴,۰۷
۳	۲۷	ساخت فلزات اساسی	۱	۱۵۹	۲۰,۲۳
۴	۲۱	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی	۲	۸۸	۱۱,۲۰
۵	۲۹	ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات	۱	۸	۱,۰۲
۶	۱۷	ساخت منسوجات	۱	۷	۰,۸۹
۷	۲۴	ساخت مواد و محصولات شیمیایی	۳	۲۲	۲,۸۰
۸	۷۴	سایر فعالیتهای خدمات مهندسی	۱	۲۰	۲,۵۴
۹	۲۶	سایر محصولات کانی غیر فلزی	۴	۴۶	۵,۸۵
۱۰	۷۲	کامپیوتر و فعالیتهای مربوطه	۱۷	۷۸	۹,۹۲
۱۱	۲۵	محصولات از لاستیک و پلاستیک	۴	۱۴۱	۱۷,۹۴
۱۲	۱۵	محصولات غذائی و آشامیدنیها	۲	۲۳	۲,۹۳
۱۳	۲۸	محصولات فلزی فابریکی	۲	۷۲	۹,۱۶
۱۴	۳۳	ابزار پزشکی-اپتیکی-دقیق-ساعت	۱	۸۰	۱۰,۱۷
جمع کل			۴۳	۷۸۶	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه بهین یاب

جدول ۱-۳۷. ساختار بخش صنفی شهرستان فاروج

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	تولیدی	۳۳۰	۸۲۵	۲۴,۵
۲	خدمات فنی	۲۳۱	۵۷۷,۵	۱۷,۱۴
۳	خدماتی	۱۵۷	۳۹۲,۵	۱۱,۷
۴	توزیعی	۶۲۹	۱۵۷۲,۵	۴۶,۷
جمع کل		۱۳۴۷	۳۳۶۷,۵	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه ایرانیان اصناف

۱-۶-۱-۲. عمده محصولات شهرستان فاروج

عمده محصولات صنعتی: رب، کشمش، کالباس، دوغ، کنسانتره و بسته‌بندی خشکبار
عمده محصولات معدنی: آهک، پوزولان، پوکه معدنی، سنگ لاشه، شن و ماسه

محصولات کشاورزی: عمده ترین محصولات زراعی شهرستان گندم، جو، صیفی جات (سیب زمینی و گوجه فرنگی و پیاز) و عمده ترین محصولات باغی شهرستان انگور، گردو، سیب، هلو، گیلان و سایر سردرختی ها در سطح ۹۰۹۴ هکتار باغ های آبی و دیم شهرستان می باشد.

۱-۶-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان فاروج

نیروی کار یکی از عوامل کلیدی تولید است که کیفیت و کمیت آن نقش مهمی در تولید ایفا میکند. بر این اساس برای بررسی کمیت نیروی کار از منظر شاخص هایی نظیر نرخ مشارکت و بیکاری و همچنین روند تغییرات آن در سطح شهرستان-استان استفاده شده است. بدهی است برای بررسی عمیق تر در فاز دوم طرح نیاز است کیفیت نیروی کار و همچنین تغییرات شاخص های کمی و کیفی نیروی انسانی، ریشه یابی شود.

آخرین آمار رسمی منتشر شده از جمعیت، جمعیت فعال، تعداد بیکاران و نرخ بیکاری شهرستان فاروج مربوط به سال ۱۳۹۵ است. همچنین آمار رسمی جمعیت، نرخ بیکاری استان تا سال ۱۳۹۹ به صورت سالانه توسط مرکز آمار ایران منتشر شده است؛ بر این اساس آخرین وضعیت جمعیت و اشتغال استان به شرح جدول (۱-۳۸) برآورد شده است.

جدول ۱-۳۸. جمعیت شهرستان فاروج

ردیف	۱۳۹۵	۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
جمعیت (هزار نفر)	۴۹,۳	۵۱,۳۲	۴,۱
تعداد افراد شاغل (هزار نفر)	۱۴,۴	۱۴,۹۷	۴
جمعیت بیکار (هزار نفر)	۱,۵	۱,۸۲	۲۱,۳

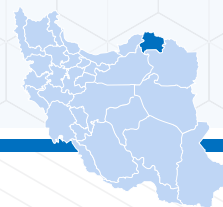
کمیت نیروی کار موجود در هر منطقه، به اندازه جمعیت، نرخ مشارکت و جمعیت فعال بستگی دارد؛ همانطور که از جدول (۱-۳۸) مشهود است طی دوره ۵ ساله اخیر، جمعیت شهرستان فاروج ۴,۱ درصد، تعداد افراد شاغل ۴ درصد و جمعیت بیکار ۲۱,۳ درصد رشد داشته است.

۱-۶-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش های صنعت، معدن و تجارت شهرستان

در این بخش با بررسی اسناد ملی و استانی مصوب آمایش سرزمین و همچنین نظرسنجی از خبرگان و ذی نفعان بخش های خصوصی و دولتی استانی، نقشه مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان به شرح ذیل تبیین شده است.

۱-۶-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان فاروج

بر اساس سند مصوب آمایش استان خراسان شمالی، نقشه مطلوب توسعه شهرستان بجنورد در جدول (۱-۳۹) برنامه ریزی شده است.

جدول ۱-۳۹. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان فاروج

صنعت	معدن	بازرگانی و خدمات
صنایع مواد غذایی و آشامیدنی (۱۵)	استخراج سایر سنگ‌های معدنی (۱۴)	حمل و نقل زمینی (۶۰)
تولید محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)		حمل و نقل آبی (۶۱)
تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات (۲۸) - صنایع دستی		حمل و نقل هوایی (۶۲)
		فعالیت‌های پشتیبان و کمکی حمل و نقل (۶۳)

ماخذ: سند مصوب استانی آمایش سرزمین، ۱۳۹۹.

۱-۶-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴

با هدف نیل به توسعه متوازن مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین در سراسر کشور، با هدف نرخ بیکاری ۶٫۵ و نرخ مشارکت ۴۲ درصد جمعیت شهرستان و تعداد شغل مورد نیاز بخش صنعت، معدن و تجارت به شرح جدول (۱-۴۰)، پیش‌بینی و هدفگذاری شده است. بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۴ تعداد مشاغل مورد نیاز برای استان خراسان شمالی ۱۸۷۳۶٫۳ نفر خواهد بود که ۱۰۶۹٫۶ نفر (۵٫۷ درصد) آن مربوط به شهرستان فاروج است. از این میان تعداد اشتغال مورد نظر برای بخش صنعت، معدن و تجارت ۴۳۵ نفر تخمین زده شده است.

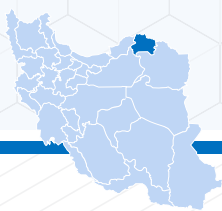
جدول ۱-۴۰. پیش‌بینی جمعیت و هم‌دگذاری اشتغال شهرستان فاروج

جمعیت (هزار نفر)	جمعیت بیکار (هزار نفر)	تعداد شاغلان (هزار نفر)	تعداد شغل مورد نیاز (۱۳۹۹-۱۴۰۴)	سهم (درصد)	اشتغال صمت (هزار نفر)
۹۲۵	۱۹٫۵	۲۸۱	۱۸٫۷	۴۰٫۷	۷۶۲۶
۵۲٫۸	۱٫۱	۱۶	۱٫۱	۴۰٫۷	۴۳۵

ماخذ: گزارش روش‌شناسی محاسبه اهداف اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت، ۱۴۰۰

۱-۶-۲-۳. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان فاروج

طبقه‌بندی طرح‌های توسعه بخش صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد با مدنظر قرار دادن ملاحظات آمایش سرزمین به شرح جدول (۱-۴۱) می‌باشد.

جدول ۱-۴۱. طرح‌های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان فاروج

نوع پروژه	کد آیسیک	عنوان	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بالای ۶۰ درصد	۲۶	سفال نیمه ماشینی (نیمه اتوماتیک)	۱۵	۹۰٫۵
	۱۴	شن و ماسه شستشو و دانه بندی شده	۱۰	۷۸٫۴۵
	۲۱	جعبه کارتن	۵	۹۱٫۵
	۲۸	قوطی کنسرو فولادی	۵۰	۹۳٫۵۳
نیمه تمام ۱ تا ۵۹ درصد	۲۷	سوپرالیاژ	۱۵۹	۷
	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن سبک پوکه معدنی	۱۶	۳۹٫۷۳
	۱۵	اینولین	۹	۴۴
ایجاد	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۵	
	۱۵	انواع بستنی بر پایه شیر	۱۴	
	۲۱	کاغذ چاپ و تحریر از خمیر کاغذ بکر	۱۸	
	۲۷	لوله بدون درز از فولاد زنگ نزن	۲۵	
	۲۷	فویل روکش دار آلومینیومی مواد غذایی و دارو	۱۰	

۱-۷. شهرستان گرمه

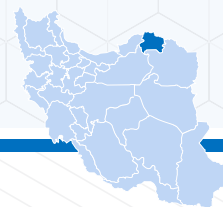
شهرستان گرمه در جنوب غربی استان خراسان شمالی با ۲۱۵۹ کیلومتر مربع مساحت قرار دارد که با شهرستان مانه و سملقان از شمال، شهرستان جاجرم از شرق و جنوب، استان سمنان از غرب و جنوب و استان گلستان از شمال غرب مرز مشترک دارد. اقلیم شهرستان بر اساس طبقه بندی آمبرژه به صورت خشک و سرد می باشد.

۱-۷-۱. ساختار موجود

در این قسمت ساختار اقتصادی و اجتماعی شهرستان در ۲ بخش، وضعیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان، عمده محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی شهرستان و همچنین وضعیت جمعیت و اشتغال موجود مورد بررسی قرار گرفته است.

۱-۷-۱-۱. ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان

انسان، فضا و فعالیت، ۳ عنصر کلیدی در مبحث آمایش سرزمین است. در واقع هدف از تخصیص فضا به فعالیت، افزایش رشد و توسعه اقتصادی و رفاه جامعه است. از آنجاییکه صنعت، معدن و تجارت به عنوان بخشی از فعالیت‌های کلیدی مولد و محرک رشد اقتصادی به شمار می‌رود، شناخت وضعیت و ساختار صنعت، معدن و تجارت استان شهرستان و چگونگی تخصیص فعلی فضا به این فعالیت‌ها از اهداف نگارش این بخش است. در شهرستان گرمه از مجموع ۱۶۵۹ واحد اقتصادی مجاز فعال در بخش صنعت، معدن و تجارت، بیش از ۹۸ درصد با پروانه صنفی و کمتر از ۲ درصد با مجوز

پروانه بهره‌برداری صنعتی مشغول به فعالیت می‌باشند. همچنین از مجموع اشتغال نزدیک به ۴۶۱۷ نفر اشتغال مجوز دار بخش صمت در شهرستان گرمه، حدود ۸۸ درصد اشتغال از طریق مجوز صنفی و مابقی (۲ درصد) با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی شاغل می‌باشند جدول (۱-۴۲) و جدول (۱-۴۳).

جدول ۱-۴۲. ساختار بخش صنعتی شهرستان گرمه

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	۱۴	استخراج سایر معادن	۴	۳۸	۶,۸۸
۲	۲۷	ساخت فلزات اساسی	۵	۶۸	۱۲,۳۲
۳	۲۴	ساخت مواد و محصولات شیمیایی	۸	۱۸۵	۳۳,۵۱
۴	۲۶	سایر محصولات کانی غیر فلزی	۶	۱۷۵	۳۱,۷۰
۵	۷۲	کامپیوتر و فعالیت‌های مربوطه	۱	۳	۰,۵۴
۶	۳۶	مبلمان سایر مصنوعات	۱	۱۰	۱,۸۱
۷	۲۵	محصولات از لاستیک و پلاستیک	۳	۲۷	۴,۸۹
۸	۱۵	محصولات غذایی و آشامیدنیها	۴	۳۱	۵,۶۲
۹	۳۳	ابزار پزشکی-اپتیکی-دقیق-ساعت	۱	۱۵	۲,۷۲
جمع کل			۳۳	۵۵۲	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه بهین یاب

جدول ۱-۴۳. ساختار بخش صنفی شهرستان گرمه

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	تولیدی	۴۳۲	۱۰۸۰	۲۶,۶
۲	خدمات فنی	۲۵۹	۶۴۷,۵	۱۵,۹
۳	خدماتی	۱۳۶	۳۴۰	۸,۴
۴	توزیعی	۷۹۹	۱۹۹۷,۵	۴۹,۱
جمع کل		۱۶۲۶	۴۰۶۵	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه ایرانیان اصناف

۱-۷-۱-۲. عمده محصولات شهرستان بجنورد

عمده محصولات صنعتی: محصولات پتروشیمی و سیمان

عمده محصولات معدنی: آهک، خاک صنعتی، سنگ لاشه، کلسیت، سنگ لاشه آراگونیتی، شن و ماسه، ماسه سیلیسی، مخلوط کوهی، مرمر و مرمریت

محصولات کشاورزی: عمده‌ترین محصولات زراعی شهرستان گندم، پیاز، چغندر قند و گوجه فرنگی و عمده‌ترین محصولات باغی شهرستان سیب، آلو، زردآلو، انگور، خیار گلخانه‌ای و سایر سردرختی‌ها در سطح ۹۹۱ هکتار باغ‌های آبی و دیم شهرستان می‌باشد.

۱-۷-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان گرمه

نیروی کار یکی از عوامل کلیدی تولید است که کیفیت و کمیت آن نقش مهمی در تولید ایفا میکند. بر این اساس برای بررسی کمیت نیروی کار از منظر شاخص‌هایی نظیر نرخ مشارکت و بیکاری و همچنین روند تغییرات آن در سطح شهرستان-استان استفاده شده است. بدهی است برای بررسی عمیق‌تر در فاز دوم طرح نیاز است کیفیت نیروی کار و همچنین تغییرات شاخص‌های کمی و کیفی نیروی انسانی، ریشه‌یابی شود.

آخرین آمار رسمی منتشر شده از جمعیت، جمعیت فعال، تعداد بیکاران و نرخ بیکاری شهرستان گرمه مربوط به سال ۱۳۹۵ است. همچنین آمار رسمی جمعیت، نرخ بیکاری استان تا سال ۱۳۹۹ به صورت سالانه توسط مرکز آمار ایران منتشر شده است؛ بر این اساس آخرین وضعیت جمعیت و اشتغال استان به شرح جدول (۱-۴۴) برآورد شده است.

جدول ۱-۴۴. جمعیت شهرستان گرمه

ردیف	۱۳۹۵	۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
جمعیت (هزار نفر)	۲۵٫۵	۲۶٫۵۳	۴
تعداد افراد شاغل (هزار نفر)	۷٫۳	۷٫۷۴	۶
جمعیت بیکار (هزار نفر)	۰٫۶	۰٫۹	۵۰

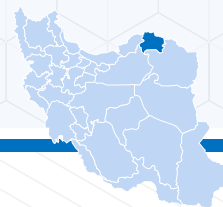
کمیت نیروی کار موجود در هر منطقه، به اندازه جمعیت، نرخ مشارکت و جمعیت فعال بستگی دارد؛ همانطور که از جدول (۱-۴۴) مشهود است طی دوره ۵ ساله اخیر، جمعیت شهرستان گرمه ۴ درصد، تعداد افراد شاغل ۶ درصد و جمعیت بیکاره ۵۰ درصد افزایش داشته است.

۱-۷-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت شهرستان

در این بخش با بررسی اسناد ملی و استانی مصوب آمایش سرزمین و همچنین نظرسنجی از خبرگان و ذی‌نفعان بخش‌های خصوصی و دولتی استانی، نقشه مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان به شرح ذیل تبیین شده است.

۱-۷-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان گرمه

بر اساس سند مصوب آمایش استان خراسان شمالی، نقشه مطلوب توسعه شهرستان گرمه در جدول (۱-۴۵) برنامه‌ریزی شده است.

جدول ۱-۴۵. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان گرمه

صنعت	معدن	بازرگانی و خدمات
تولید محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)	استخراج سنگ‌های فلزی (۱۳)	حمل و نقل زمینی (۶۰)
تولید فلزات اساسی (۲۷)		حمل و نقل آبی (۶۱)
تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات (۲۸) - صنایع دستی		حمل و نقل هوایی (۶۲)

ماخذ: سند مصوب استانی آمایش سرزمین، ۱۳۹۹.

۱-۷-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴

با هدف نیل به توسعه متوازن مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین در سراسر کشور، با هدف نرخ بیکاری ۶٫۵ و نرخ مشارکت ۴۲ درصد جمعیت شهرستان و تعداد شغل مورد نیاز بخش صنعت، معدن و تجارت به شرح جدول (۱-۴۶)، پیش‌بینی و هدفگذاری شده است. بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۴ تعداد مشاغل مورد نیاز برای استان خراسان شمالی ۱۸۷۳۶٫۳ نفر خواهد بود که ۵۵۳ نفر (۳ درصد) آن مربوط به شهرستان گرمه است. از این میان تعداد اشتغال مورد نظر برای بخش صنعت، معدن و تجارت ۲۲۵ نفر تخمین زده شده است.

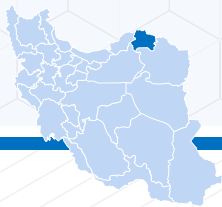
جدول ۱-۴۶. پیش‌بینی جمعیت و هدفگذاری اشتغال شهرستان گرمه

جمعیت (هزار نفر)	جمعیت بیکار (هزار نفر)	تعداد شاغلان (هزار نفر)	تعداد شغل مورد نیاز (۱۳۹۹-۱۴۰۴)	سهم (درصد)	اشتغال صمت (هزار نفر)
۹۲۵	۱۹٫۵	۲۸۱	۱۸٫۷	۴۰٫۷	۷۶۲۶
۲۷٫۳	۰٫۶	۸٫۳	۰٫۶	۴۰٫۷	۲۲۵

ماخذ: گزارش روش‌شناسی محاسبه اهداف اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت، ۱۴۰۰

۱-۷-۲-۳. طرح‌های اولویت‌دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد

طبقه‌بندی طرح‌های توسعه بخش صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد با مدنظر قرار دادن ملاحظات آمایش سرزمین به شرح جدول (۱-۴۷) می‌باشد.

جدول ۱-۴۷. طرح‌های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان گرمه

نوع پروژه	کد آیسیک	عنوان	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد	۲۶	گچ سفیدکاری معمولی	۱۳	-
ایجاد	۲۷	پودر مس	۱۳	
	۲۷	ورق آلومینیومی غیر آلیاژی با ضخامت بین ۳ تا ۶ میلی متر	۲۵	
	۲۷	انواع پروفیل آلومینیومی	۱۰	
	۲۶	آسفالت	۲۰	
	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۸	
	۲۶	آهک هیدراته	۴۴	
	۲۶	گلوله سرامیکی آلومینایی (آلوفیتی)	۸۰	

۱-۸. شهرستان مانه و سملقان

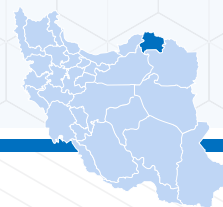
شهرستان مانه و سملقان در شمال غربی استان خراسان شمالی قرار دارد که از شمال با شهرستان راز و جرگلان از غرب به استان گلستان، از جنوب به شهرستانهای جاجرم و گرمه و از شرق به بجنورد محدود گردیده است. این شهرستان دارای ۸ کیلومتر مرز مشترک با کشور ترکمنستان می باشد. شهرستان مانه و سملقان دارای ۶۰۵۳ کیلومترمربع وسعت است. این شهرستان از لحاظ وسعت ۲۱ درصد و از لحاظ جمعیت ۱۱٫۸ درصد کل جمعیت استان را به خود اختصاص داده است. اقلیم شهرستان به صورت نیمه خشک سرد می باشد.

۱-۸-۱. ساختار موجود

در این قسمت ساختار اقتصادی و اجتماعی شهرستان در ۲ بخش، وضعیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان، عمده محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی شهرستان و همچنین وضعیت جمعیت و اشتغال موجود مورد بررسی قرار گرفته است.

۱-۸-۱-۱. ساختار فعالیت های صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان

انسان، فضا و فعالیت، ۳ عنصر کلیدی در مبحث آمایش سرزمین است. در واقع هدف از تخصیص فضا به فعالیت، افزایش رشد و توسعه اقتصادی و رفاه جامعه است. از آنجاییکه صنعت، معدن و تجارت به عنوان بخشی از فعالیت های کلیدی مولد و محرک رشد اقتصادی به شمار می رود، شناخت وضعیت و ساختار صنعت، معدن و تجارت استان-شهرستان و چگونگی تخصیص فعلی فضا به این فعالیت ها از اهداف نگارش این بخش است. در شهرستان مانه و سملقان از مجموع ۳۲۸۶ واحد اقتصادی مجاز فعال در بخش صنعت، معدن و تجارت، بیش از ۹۶٫۵ درصد با پروانه صنفی و کمتر از ۳٫۵

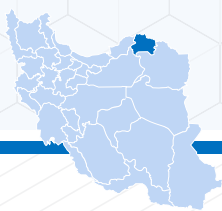

درصد با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی مشغول به فعالیت می‌باشند. همچنین از مجموع اشتغال نزدیک به ۱۰۵۳۶٫۵ نفر اشتغال مجوزدار بخش صمت در شهرستان مانه و سملقان، حدود ۷۵٫۲ درصد اشتغال از طریق مجوز صنفی و مابقی (۲۴٫۸ درصد) با مجوز پروانه بهره‌برداری صنعتی شاغل می‌باشند. جدول (۴۸-۱) و جدول (۴۹-۱).

جدول ۴۸-۱. ساختار بخش صنعتی شهرستان مانه و سملقان

ردیف	کد آیسیک رشته فعالیت	عنوان	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	۳۳	ابزارپزشکی-اپتیکی-دقیق-ساعت	۳	۲۶	۱
۲	۱۴	استخراج سایر معادن	۲	۱۳	۰٫۵۰
۳	۳۷	بازیافت	۹	۱۰۵	۴٫۰۲
۴	۱۸	پوشاک و عمل آوردن پوست خز	۱	۴۰	۱٫۵۳
۵	۲۰	چوب و محصولات چوبی بجز مبیل	۶	۴۸	۱٫۸۴
۶	۱۹	دباغی-چرم-کیف-چمدان-کفش	۱	۶	۰٫۲۳
۷	۲۱	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی	۱	۱۱	۰٫۴۲
۸	۲۹	ساخت ماشین آلات و تجهیزات	۶	۵۰	۱٫۹۲
۹	۱۷	ساخت منسوجات	۳	۲۱۶	۸٫۲۸
۱۰	۲۴	ساخت مواد و محصولات شیمیایی	۷	۷۹	۳٫۰۳
۱۱	۷۴	سایر فعالیتهای خدمات مهندسی	۹	۲۰۴	۷٫۸۲
۱۲	۲۶	سایر محصولات کانی غیر فلزی	۲۰	۱۱۴۵	۴۳٫۸۹
۱۳	۶۳	فعالیت‌های پشتیبانی و کمکی حمل و نقل؛ فعالیت‌های آژانس‌های مسافرتی	۱	۱۰	۰٫۳۸
۱۴	۷۲	کامپیوتر و فعالیت‌های مربوطه	۵	۱۸	۰٫۶۹
۱۵	۳۱	ماشین آلات و دستگاه‌های برقی	۱	۶۰	۲٫۳۰
۱۶	۳۶	مبلمان سایر مصنوعات	۵	۳۲	۱٫۲۳
۱۷	۲۵	محصولات از لاستیک و پلاستیک	۱۴	۱۳۰	۴٫۹۸
۱۸	۱۵	محصولات غذائی و آشامیدنیها	۸	۲۸۳	۱۰٫۸۵
۱۹	۲۸	محصولات فلزی فابریکی	۱۳	۱۳۳	۵٫۱۰
جمع کل			۱۱۵	۲۶۰۹	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه بهین‌یاب

جدول ۱-۴۹. ساختار بخش صنعتی شهرستان مانه و سملقان

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد	اشتغال (نفر)	سهم (درصد)
۱	تولیدی	۶۷۳	۱۶۸۲,۵	۲۱,۲
۲	خدمات فنی	۵۵۷	۱۳۹۲,۵	۱۷,۶
۳	خدماتی	۳۵۶	۸۹۰	۱۱,۲
۴	توزیعی	۱۵۸۵	۳۹۶۲,۵	۵۰
جمع کل		۳۱۷۱	۷۹۲۷,۵	۱۰۰

ماخذ: آمار سامانه ایرانیان اصناف

۱-۸-۱-۲. عمده محصولات شهرستان مانه و سملقان

عمده محصولات صنعتی: آرد و محصولات صنایع تبدیلی کشاورزی

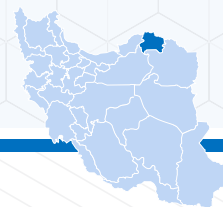
عمده محصولات معدنی: آهک، خاک صنعتی، بنتونیت، تراورتن، خاک صنعتی، سنگ لاشه، شیل و مارن، کلسیت، گچ، خاک کوهی، مرمریت و هماتیت

محصولات کشاورزی: عمده ترین محصولات زراعی شهرستان گندم، جو، پنبه و صیفی جات (گوجه فرنگی و پیاز) و عمده ترین محصولات باغی شهرستان انگور، گردو، سیب، هلو، گیلان و سایر سردرختی ها در سطح ۳۸۳۲ هکتار باغ های آبی و دیم شهرستان می باشد.

۱-۸-۱-۳. ساختار جمعیت شهرستان مانه و سملقان

نیروی کار یکی از عوامل کلیدی تولید است که کیفیت و کمیت آن نقش مهمی در تولید ایفا میکند. بر این اساس برای بررسی کمیت نیروی کار از منظر شاخص هایی نظیر نرخ مشارکت و بیکاری و همچنین روند تغییرات آن در سطح شهرستان-استان استفاده شده است. بدهی است برای بررسی عمیق تر در فاز دوم طرح نیاز است کیفیت نیروی کار و همچنین تغییرات شاخص های کمی و کیفی نیروی انسانی، ریشه یابی شود.

آخرین آمار رسمی منتشر شده از جمعیت، جمعیت فعال، تعداد بیکاران و نرخ بیکاری شهرستان مانه و سملقان مربوط به سال ۱۳۹۵ است. همچنین آمار رسمی جمعیت، نرخ بیکاری استان تا سال ۱۳۹۹ به صورت سالانه توسط مرکز آمار ایران منتشر شده است؛ بر این اساس آخرین وضعیت جمعیت و اشتغال استان به شرح جدول (۱-۵۰) برآورد شده است.

جدول ۱-۵۰. جمعیت شهرستان مانه و سملقان

ردیف	۱۳۹۵	۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
جمعیت (هزار نفر)	۱۰۱,۷	۱۰۵,۹۶	۴,۲
تعداد افراد شاغل (هزار نفر)	۲۹,۷	۳۰,۹۱	۴,۱
جمعیت بیکار (هزار نفر)	۳,۳	۳,۷۵	۱۳,۶

کمیت نیروی کار موجود در هر منطقه، به اندازه جمعیت، نرخ مشارکت و جمعیت فعال بستگی دارد؛ همانطور که از جدول (۱-۵۱) مشهود است. طی دوره ۵ ساله اخیر، جمعیت شهرستان مانه و سملقان ۴,۲ درصد و تعداد افراد شاغل ۱۴,۱ درصد و جمعیت بیکار ۱۳,۶ درصد رشد داشته است.

۱-۸-۲. ساختار مطلوب توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت شهرستان

در این بخش با بررسی اسناد ملی و استانی مصوب آمایش سرزمین و همچنین نظرسنجی از خبرگان و ذی‌نفعان بخش‌های خصوصی و دولتی استانی، نقشه مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان به شرح ذیل تبیین شده است.

۱-۸-۲-۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان مانه و سملقان

بر اساس سند مصوب آمایش استان خراسان شمالی، نقشه مطلوب توسعه شهرستان مانه و سملقان در جدول (۱-۵۱) برنامه‌ریزی شده است.

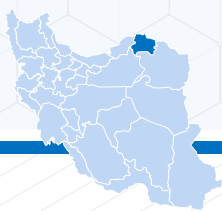
جدول ۱-۵۱. نقشه مطلوب توسعه صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان مانه و سملقان

صنعت	معدن	بازرگانی و خدمات
صنایع مواد غذایی و آشامیدنی (۱۵)		
تولید چوب و محصولات چوبی (۲۰)		
تولید محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)		

ماخذ: سند مصوب استانی آمایش سرزمین، ۱۳۹۹.

۱-۸-۲-۲. اشتغال مطلوب بخش صنعت معدن و تجارت در افق ۱۴۰۴

با هدف نیل به توسعه متوازن مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین در سراسر کشور، با هدف نرخ بیکاری ۶,۵ و نرخ مشارکت ۴۲ درصد جمعیت شهرستان و تعداد شغل مورد نیاز بخش صنعت، معدن و تجارت به شرح جدول (۱-۵۲)، پیش‌بینی و هدفگذاری شده است. بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۴ تعداد مشاغل مورد نیاز برای استان خراسان شمالی ۱۸۷۳۶,۳ نفر خواهد بود که ۲۲۰۸,۳ نفر (۱۱,۸ درصد) آن مربوط به شهرستان مانه و سملقان است. از این میان تعداد اشتغال مورد نظر برای بخش صنعت، معدن و تجارت ۸۹۹ نفر تخمین زده شده است.

جدول ۱-۵۲. پیش بینی جمعیت و هدفگذاری اشتغال شهرستان مانه و سملقان

اشتغال صمت (هزار نفر)	سهم (درصد)	تعداد شغل مورد نیاز (۱۴۰۴-۱۳۹۹)	تعداد شاغلان (هزار نفر)	جمعیت بیکار (هزار نفر)	جمعیت (هزار نفر)	
۷۶۲۶	۴۰,۷	۱۸,۷	۲۸۱	۱۹,۵	۹۲۵	خراسان شمالی
۸۹۹	۴۰,۷	۲,۲	۳۳,۱	۲,۳	۱۰۹	مانه و سملقان

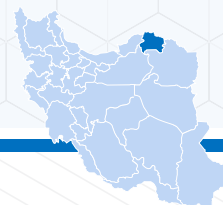
ماخذ: گزارش روشناسی محاسبه اهداف اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت، ۱۴۰۰

۳-۲-۸-۱. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان مانه و سملقان

طبقه بندی طرح های توسعه بخش صنعت، معدن و تجارت شهرستان بجنورد با مدنظر قرار دادن ملاحظات آمایش سرزمین به شرح جدول (۵۳-۱) می باشد.

جدول ۱-۵۳. طرح های اولویت دار توسعه صنعت، معدن و تجارت شهرستان مانه و سملقان

نوع پروژه	کد آیسیک	عنوان	اشتغال (نفر)	پیشرفت (درصد)
نیمه تمام بالای ۶۰ درصد	۳۳	ماسک جراحی و اتاق عمل	۱۰	۹۱,۲
	۷۲	استخراج رمزارز	۴	۹۳
	۲۵	لوله از پلی اتیلن پنج لایه بدون فلز	۱۰	۶۰,۲
	۲۵	انواع جعبه و محفظه پلاستیکی برای حمل و نقل و بسته بندی کالاها	۱۰	۶۰,۴
	۲۵	لوله از پی وی سی	۱۱	۷۲,۵
نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد	۱۵	روغن خام سویا	۹۰	۰
	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۴۰	۶۳,۳
	۲۶	سیمان خاکستری معمولی	۷۰۰	۳۶
	۲۶	موزاییک و کفپوش سیمانی	۱۰	۴۵,۱
	۲۶	محصولات بتنی مسلح پیش ساخته	۸	۴۰,۹
	۲۶	محصولات بتنی غیر مسلح از بتن سبک پوکه صنعتی	۷	۱
	۲۶	کاشی ساختمانی کفی پرسلانی لعاب دار (تایل)	۲۷۰	۱۸,۲۵
	۱۵	روغن مایع کلزا	۲۹	۵۰,۲
	۱۵	انواع آب آشامیدنی بسته بندی شده	۴۰	۲
	۳۱	انبارهای یون لیتیوم	۱۰	
ایجاد				

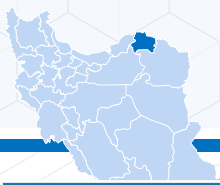
جمع‌بندی استان خراسان شمالی

استان خراسان شمالی درحالی که ۱۷۳ درصد مساحت کشور را در اختیار دارد ۱٫۰۸ درصد جمعیت کشور در این استان ساکن می‌باشند که تراکم جمعیت در این استان حدود ۳۱ نفر در هر کیلومتر مربع است که از میانگین کل کشور کمتر است. از ویژگی‌های عمده این استان، از منظر وضعیت اقلیمی، محیط کوهستانی آن می‌باشد که باعث شده اقلیمی نسبتاً سرد و معتدل بر استان حاکم بوده و مزیت دامپروری و کشاورزی در آن به وجود آید.

بررسی سهم رشته فعالیت‌های مختلف در ارزش افزوده نیز نشان می‌دهد که صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی ۷۹٫۲ درصد، تولید سایر محصولات کانی‌های غیرفلزی ۷٫۸ درصد و تولید فلزات اساسی ۶٫۶ درصد از کل ارزش افزوده این کارگاه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. بنابراین می‌توان گفت حدود ۹۴ درصد ارزش افزوده این بخش تنها به سه رشته فعالیت متمرکز است. علاوه بر صنایع مذکور، تعداد زیادی واحد صنعتی دیگر در حوزه تولید محصولات پلاستیکی، محصولات لبنی، بسته بندی حبوبات و خشک بار، مبلمان اداری، اتاق سازی خودروهای سنگین، عرقیات گیاهی، تابلوهای تبلیغاتی و ... نیز مشغول به فعالیت می‌باشند.

سهم فعالیت‌های عمده صنعتی، معدنی و تجاری استان خراسان شمالی

رشته فعالیت	سهم (درصد)
سایر محصولات کانی غیرفلزی	۱۶٫۴
محصولات غذائی و آشامیدنیها	۱۰٫۵
کامپیوتر و فعالیت‌های مربوطه	۹٫۵
ساخت مواد و محصولات شیمیائی	۹٫۱
محصولات ازلاستیک و پلاستیک	۷
محصولات فلزی فابریکی	۶٫۹
مبلمان سایر مصنوعات	۵٫۹
سایر فعالیت‌های خدمات مهندسی	۵
ساخت ماشین آلات و تجهیزات	۴٫۶
بازیافت	۴٫۲
ساخت فلزات اساسی	۲٫۶
ابزار پزشکی-اپتیکی-دقیق-ساعت	۲٫۴
استخراج سایر معادن	۲٫۳
ساخت منسوجات	۲٫۳
چوب و محصولات چوبی بجز مبیل	۲

رشته فعالیت	سهم (درصد)
ساخت کاغذ و محصولات کاغذی	۲
پوشاک و عمل آوردن پوست خز	۱,۶
ماشین آلات و دستگاههای برقی	۱,۴
وسایل نقلیه موتوری	۰,۹
فعالیت‌های پشتیبانی و کمکی حمل و نقل؛ فعالیت‌های آژانسهای مسافرتی	۰,۵
کک و فراورده های حاصل از نفت	۰,۴
دباغی - چرم - کیف - چمدان - کفش	۰,۴
محصولات از توتون و تنباکو	۰,۴
انتشار و چاپ و تکثیر	۰,۲
رادیو تلویزیون و وسایل ارتباط	۰,۲
ماشین آلات دفتری و حسابداری	۰,۲
سایر تجهیزات حمل و نقل	۰,۱

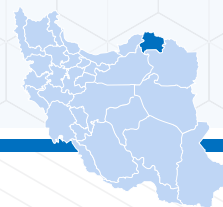
ماخذ: سامانه هماهنگ وزارت صنعت، معدن و تجارت

از دیگر موارد بررسی شده در این گزارش میزان سطح فن آوری تکنولوژی های صنایع موجود در هر استان است، که نتایج آن نشان می دهد در سطح استان خراسان شمالی بیشترین سهم صنایع به صنایع فناوری متوسط پایین (۳۸,۶ درصد) اختصاص داشته و کمترین سهم به فناوری بالا (۳,۵ درصد) اختصاص دارد.

سطح تکنولوژی صنایع استان خراسان شمالی

عنوان	تعداد	سهم
فناوری بالا	۲۰	۳,۵
فناوری پایین	۲۱۴	۳۷
فناوری متوسط بالا	۱۲۱	۲۰,۹
فناوری متوسط پایین	۲۲۳	۳۸,۶
جمع کل	۵۷۸	۱۰۰

ماخذ: موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، طرح اولویت بندی فعالیت های صنعتی، معدنی و تجاری استانی - شهرستانی منطبق بر ملاحظات آمایش سرزمین

اهم مزیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری استان به شرح جدول زیر قابل دسته‌بندی است:

اهم مزیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری استان

حوزه	ISIC(2digit)	عنوان رشته فعالیت	شهرستان‌ها یا نقاط مستعد توسعه
صنعت	۲۷	صنایع فلزات اساسی (صنایع متوسط و کوچک) و محصولات فلزی	اسفراین، جاجرم، بجنورد و گرمه
	۲۳-۲۴	صنایع محصولات شیمیایی و پتروشیمی	جاجرم، بجنورد و شیروان
	۱۵	صنایع غذایی (صنایع تبدیلی وابسته به دام داری و کشاورزی)	بجنورد، شیروان، در ناحیه‌های صنعتی زیارت، پیش قلعه و غلامان، راز و جرگلان، مانه و سملقان و فاروج
	۲۶	صنایع کانی‌های غیرفلزی	اسفراین، بجنورد، راز و جرگلان، فاروج، مانه و سملقان، گرمه، جاجرم و شیروان
	۲۹	ساخت ماشین آلات و تجهیزات (ذوب فلزات)	بجنورد، اسفراین
	۲۸	محصولات فلزی فابریکی (صنایع مرتبط با بوکسیت)	اسفراین، بجنورد، شیروان، فاروج
	۲۵	محصولات از لاستیک و پلاستیک	اسفراین، بجنورد و مانه و سملقان
معدن	۱۴	بهره برداری معدنی (باریت، سیلیکات و بوکسیت)	راز و جرگلان، گرمه و جاجرم
بازرگانی و خدمات	۷۴	مناطق ویژه اقتصادی	بجنورد
	۶۰-۶۱-۶۲	خدمات تخصصی حمل و نقل (توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل جاده ای، ریلی و هوایی)	جاجرم، گرمه، بجنورد، شیروان، راز و جرگلان، اسفراین
	۶۳	خدمات انبارداری	فاروج
	۶۴-۶۵-۶۶	خدمات پشتیبان تجارت و بازرگانی (خدمات مخابراتی، خدمات مالی، بیمه)	بجنورد، شیروان، اسفراین، جاجرم، گرمه، راز و فاروج

ماخذ: موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، طرح اولویت‌بندی فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری استانی- شهرستانی منطبق بر ملاحظات آمایش سرزمین

با هدف ارائه مشوق‌های سرمایه‌گذاری هدفمند و اثربخش به مناطق کمتر توسعه‌یافته و محروم، بر اساس شاخص‌های چندگانه نظیر تعداد اشتغال و تعداد بنگاه فعال بخش صمت شهرستان (نفر)، سهم از اشتغال صنعتی استان (درصد)، سهم از تعداد بنگاه صنعتی شهرستان (درصد)، تعداد بنگاه‌های راکد شهرستان، تعداد کل طرح‌های نیمه تمام صنعتی، معدنی و تجاری انطباق با تصویب نامه شناسایی مناطق محروم (۱۴۰۱)، هدف اشتغال بخش صمت شهرستان طی دوره ۴ ساله، تعداد طرح نیمه تمام بیش از ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی شهرستان، اشتغال طرح نیمه تمام و شاخص نظر خبرگان محلی، کشور به چهار منطقه توسعه نیافته (سطح پایین توسعه صنعتی، معدنی و تجاری، فاقد زیرساخت‌های لازم و عدم کفایت طرح‌های نیمه تمام برای ایجاد اشتغال مطلوب)، کم برخوردار (سطح پایین توسعه صنعتی، معدنی و تجاری، زیرساخت‌های ضعیف)، عادی/نرمال (مناسب به لحاظ اشتغال صنعتی) و برخوردار (اشتغال صنعتی بیش

از ظرفیت منطقه) تقسیم شده است. سیاست اشتغال در منطقه ۱، توسعه اشتغال با اولویت فوری از طریق تعریف طرح‌های ایجاد و زیرساختی دنبال می‌شود، در منطقه ۲ توسعه اشتغال به کمک تکمیل طرح نیمه تمام، احیای واحدهای راکد و در صورت نیاز تعریف طرح توسعه‌ای و ایجاد در دستور کار قرار دارد، در منطقه ۳ سیاست حفظ و بهبود وضعیت اشتغال موجود با توجه به افزایش ظرفیت واحدهای فعال و احیای واحدهای راکد را مورد توجه است و در منطقه ۴ افزایش عمق بازار کار (ایجاد اشتغال پایدار) از طریق توسعه خدمات پشتیبان تولید و تجارت دنبال می‌شود. در استان خراسان شمالی بالغ بر ۱۲۸۰ طرح نیمه تمام در دست اجرا وجود دارد که از این تعداد ۸۷٫۳ درصد (۱۱۱۷ طرح) پیشرفت کمتر از ۲۰ درصد و حدود ۴٫۵ درصد (۵۷ طرح) پیشرفت بالای ۸۰ درصد دارند.

بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که در استان خراسان شمالی رشته فعالیت‌های صنایع فلزات اساسی (۲۷)، صنایع محصولات شیمیایی و پتروشیمی (۲۴)، استخراج سایر سنگ‌های معدنی (۱۴)، صنایع غذایی و آشامیدنی (۱۵)، صنایع کانی‌های فلزی (۲۷)، تولید سایر محصولات کانی غیرفلزی (۲۶)، ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات (۲۹)، محصولات فلزی فابریکی (۲۸) و محصولات از لاستیک و پلاستیک (۲۵) در اولویت قرار دارد.

در نهایت طرح‌های نیمه تمام استان با شاخص‌های مختلفی طبقه‌بندی شد که عبارتند از طرح‌های نیمه تمام بالای ۶۰ درصد پیشرفت شامل ۳۵۷۰ طرح (۳۳٫۹ درصد) در کل استان است. طرح‌های نیمه تمام بین صفر تا ۵۹ درصد پیشرفت منطبق بر اولویت‌های آمایشی که ۵۸۹۲ طرح را شامل می‌شود. همچنین برای این استان ۱۸۴ طرح ایجاد منطبق بر اولویت‌های آمایشی پیشنهاد شده است و ۴۹ طرح راکد که نیازمند بررسی جهت احیا و یا در برخی موارد تعطیلی کامل است. چنانچه تمامی این طرح‌ها به بهره‌برداری برسد بالغ بر ۱۰٫۵ هزار شغل ایجاد خواهد شد که این تعداد اشتغال با هدفگذاری بالغ بر ۱۰ هزار اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت انطباق دارد.

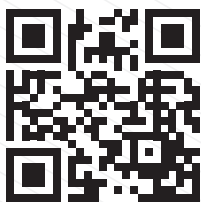

مؤسسه مطالعات پژوهش های بازرگانی

معاونت پژوهشی
پژوهشکده توسعه صنعتی و معدنی

نام گروه:
گروه پژوهش های صنعت

تاریخ انتشار:
مهر ماه ۱۴۰۱

www.itsr.ir

